БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 51 (17.631). ● 29 февраль 1980 йил, жума ● Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

110

● ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ
● ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛНИНГ УЛКАН МАРРАЛАРИ ЧОРЛАЙДИ

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИНИНГ ТАНТАНАСИ

1980 йил 24 февраль, якшанба куни ўн бешта иттифоқдош республиканинг ҳаммасида Олий Советларга депутатлар сайланди. Овоз бериш ҳамма ерда эрталаб маҳаллий вақт билан соат 6 да бошланиб, кечқурун соат 10 да тугади.

Сайлов кампанияси юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган, КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш, 1980 йил планларини ва умуман ўнинчи беш йилликни муваффақиятли бажариш учун умумхалқ кураши вазиятида ўтди.

Сайлов якунлари меҳнаткашларининг КПСС теварагида маҳкам жипслашганлигининг, улар партиямизнинг доно ленинча ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитети ва унинг улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси кўп қиррали ва самарали фаолиятини тўла-тўкис маъқуллаётганликларининг ёрқин далили бўлди. Коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз берилганлиги дунёда биринчи ривожланган социализм жамиятининг чуқур демократизмини, совет кишиларининг Ватан равнақи ва унинг қудратини мустаҳкамлаш йўлида коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида янгидан-янги муваффақиятларга сабот билан эришишга азму қарор берганликларини намойиш қилиб кўрсатди.

РСФСРда республика Олий Советн депутатларини сайлашда 97.380.586 киши ёки сайловчиларнинг 99,98 проценти қатнашди. Депутатликка кўрсатилган номзодлар учун сайловчиларнинг 99,90 проценти овоз берди. Республика Олий Советига 974 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 35,0 процентни, партиясизлар — 33,4 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,3 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 19,8 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 67,6 проценти янгиланди.

Украина ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 35.686.203 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,98 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 650 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 36,0 процентни, партиясизлар — 31,2 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,6 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 16,5 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 46,9 проценти янгиланди.

Белоруссия ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 6.696.153 киши қатнашди. Бу — сайловчиларнинг 99,99 процентига тенг. Сайловчиларнинг 99,97 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 485 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 37,1 процентни, партиясизлар — 32,4 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,5 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 18,4 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 74,8 проценти янгиланди.

Қозоғистон ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 8.595.713 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,95 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 510 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 35,7 процентни, партиясизлар — 34,1 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,0 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 16,9 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 70,4 проценти янгиланди.

Грузия ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 3.188.487 киши қатнашди. Бу — сайловчиларнинг 99,99 процентига тенг. Сайловчиларнинг 99,99 проценти депутатликка номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 440 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 36,1 процентни, партиясизлар — 34,1 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,5 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 17,5 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 66,6 проценти янгиланди.

Озарбайжон ССРда республика Олий Совети депутатларини сайлашда 3.149.148 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,99 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 450 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 39,8 процентни, партиясизлар — 30,7 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,9 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 24,9 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 54,9 проценти янгиланди.

Литва ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 2.285.766 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,98 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 350 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 35,7 процентни, партиясизлар — 32,9 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50.3 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 19,7 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 64,3 проценти янгиланди.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎН ЕТТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ, РАЙОН, ШАҲАР, ШАҲАРЛАРДАГИ РАЙОН, ПОСЕЛКА, ҚИШЛОҚ ВА ОВУЛ СОВЕТЛАРИГА УТКАЗИЛГАН САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг АХБОРОТИ

1980 йил 24 февраль, якшанба куни ўн еттинчи чақириқ Ўзбекистон ССР халқ депутатлари область, район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайлов ўтказилди.

Сайлов кампанияси омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ўсган, КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш, ўнинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ кураши вазиятида ўтди.

Барча совет кишилари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этдилар, КПСС Марказий Комитетининг ва атоқли сиёсий ва давлат арбоби ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг социалистик экономикани, фан ва маданиятни янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш борасидаги самарали фаолиятини қизғин маъқулламоқдалар.

Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман округи сайловчилари ҳузурида сўзлаган нутқини, партия ва ҳукумат бошқа раҳбарларининг сайловолди йиғилишларида сўзлаган нутқларини Совет Ватанимиз учун зўр ифтихор туйғулари билан кутиб олдилар.

Сайловга тайёргарлик билан боғлиқ барча тадбирлар Ўзбекистон ССР Конституцияси, халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов тўғрисидаги Қонунга тўла мувофиқ равишда гражданларнинг кенг иштирокида ўтказилди.

Сайлов ўтказиш учун 38252 та сайлов комиссияси тузилган эди. Бу комиссияларнинг ишида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг 447844 вакили қатнашди. Комиссиялар составида ишчи ва колхозчилар 266415 киши ёки 59,5 процент, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар 191197 киши ёки 42,7 процент, партиясизлар 256647 киши ёки 57,3 процент, хотин-қизлар 223294 киши ёки 49,9 процент, 30 ёшгача бўлган ёшлар 139829 киши ёки 31,2 процент, ВЛКСМ аъзолари 84975 киши ёки 18,9 процентдан иборат эди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумидан олинган маълумотларга кўра, халқ депутатлари 11 область, 148 район, 93 шаҳар, шаҳарлардаги 17 район, 95 посёлка, 1061 қишлоқ ва овул Советларига сайлов ўтказилди.

Маҳаллий Советларга сайлов ўтказиш учун 101979 та сайлов округи, шу жумладан 2930 та область, 15245 та район, 10452 та шаҳар, шаҳарларда 2750 та район, 5178 та посёлка, сайлов округлари, қишлоқ ва овул Советларига сайлов ўтказиш учун 65424 та сайлов округи тузилган эди.

Сайловда қатнашдилар (сайловчиларнинг умумий сонига нисбатан процент ҳисобида):

Область Советларига 99,99 процент
Район Советларига 99,99 процент
Шаҳар Советларига 99,99 процент
Шаҳарлардаги район Советларига 99,99 процент
Посёлка Советларига 99,99 процент
Қишлоқ ва овул Советларига 100 процент.

Коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун берилган овозлар (овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг умумий сонига нисбатан процент ҳисобида):

Область Советларига 99,98 процент
Район Советларига 99,99 процент
Шаҳар Советларига 99,95 процент
Шаҳарлардаги район Советларига 99,93 процент
Посёлка Советларига 99,94 процент
Қишлоқ ва овул Советларига 99,99 процент.

Депутатликка кўрсатилган номзодларга қарши берилган овозлар:

Область Советларига 0,02 процент
Район Советларига 0,01 процент
Шаҳар Советларига 0,05 процент
Шаҳарлардаги район Советларига 0,07 процент
Посёлка Советларига 0,06 процент
Қишлоқ ва овул Советларига 0,01 процент

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов тўғрисидаги қонуннинг 48-моддасига биноан 12 бюллетен ҳақиқий эмас деб топилди.

Қорақалпоғистон АССР Водник посёлка Советига сайлов ўтказувчи учта сайлов округида депутатликка кўрсатилган номзодлар шу округлардаги барча депутатлар овозларининг ярмидан кўпроғини ололмадилар ва улар депутат қилиб сайланмадилар. Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов тўғрисидаги Қонунга мувофиқ бу округларда қайтадан сайлов ўтказилади.

Республикада маҳаллий Советларга жами 101976 депутат сайланди. Сайланган депутатларнинг ҳаммаси коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларидир.

Сайланган депутатлар орасида ишчилар 37274 киши ёки 36,6 процент, колхозчилар 33262 киши ёки 32,6 процент. КПСС аъзолари ёки аъзоликка кандидатлар 45411 киши ёки 44,5 процент, партиясизлар 56565 киши ёки 55,5 процент, хотин-қизлар 49402 киши ёки 48,4 процент, 30 ёшгача бўлган депутатлар 35438 киши ёки 34,8 процент. ВЛКСМ аъзолари 21106 киши ёки 20.7 процент. Депутатлар составининг 43,6 проценти янгиланди.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайланган депутатларнинг состави Советларнинг чинакам халқчил характерини, совет жамиятининг социал структурасини, халқларнинг монолит бирлиги ва дўстлигини ифода этади.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайлов якунлари, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз берилганлиги совет кишиларининг Ленин партиясига ғоят зўр ишончини, меҳнаткашлар социалистик Ватан равнақи ва унинг қудратини мустаҳкамлаш йўлида коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга сабот билан эришишга аҳду паймон қилганликларини яна бир бор намойиш этди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

НУКУС, 28 февраль. (ЎзТАГ). 1980 йил 24 февралда автоном республика Олий Советига ўтказилган сайловнинг якунлари чиқарилди.

Автоном республика давлат ҳокимияти олий органига сайлов омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати юксалган, КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларини бажариш учун, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши авж олган вазиятда ўтди.

Автоном республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган нутқини баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатларини сайлашда 402.695 киши ёки сайловчиларнинг юз проценти иштирок этди. Депутатликка номзодлар учун сайловчиларнинг 99,99 проценти овоз берди. Автоном республика Олий Советига 185 депутат сайланди. Депутатлар орасида 36,8 проценти хотин-қизлар, 36.2 проценти партиясизлар, 50.3 проценти ишчи ва колхозчилар, 29,2 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 61,6 проценти янгиланди.

Самарқанд шойи ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ленинча зарбдор вахтада туриб, янги техникани ўзлаштириш муддатини қисқартиришга қаратилган кўплаб резервларни ишга солмоқдалар. Суратда: корхонанинг пешқадам ишчиларидан бири — Ҳамида Саидова. Беш йиллик шахсий топшириғини барвақт ўринлатган бу ёш тўқувчи В. И. Ленин 110 йиллиги кунида 1982 йил учун маҳсулот тайёрлашни бошлаш мажбуриятини олган.

Ф. Занько фотоси, (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган Самарқанд областининг Советобод райони чорвадорлари 1980 йилнинг биринчи квартал планини муддатидан илгари бажардилар. Давлатга пландаги 555 тонна ўрнига 642 тонна гўшт сотилди.

Қўлга киритилган ғалабага «Қарноб» давлат наслчилик заводи, «Улус», «Жом» совхозларининг бўрдоқибоқарлари катта ҳисса қўшишди.

Наманган районидаги «Коммунизм» колхози чорвадорлари қўзилатиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказдилар. Ҳар юз бош созлиқдан 120 тадан соғлом қўзи олинди.

Наманган райони чорвадорлари тошкентлик чорвадорларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, беш йилликнинг якунловчи йилида гўшт етиштиришни 25 процент, сутни эса 30 процент кўпайтириш мажбуриятини олиб фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Китоб райони чорвадорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 950 тонна бўрдоқи гўшти топширилиб, бу соҳадаги ярим йиллик план муддатидан олдин ошириб бажарилди. Қабул пунктларига ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 50 тонна кўп гўшт етказиб берилди.

Эришилган катта меҳнат ғалабасига Карл Маркс номли, Свердлов номли, Навоий номли колхозлар, Охунбобоев номли, «Партия XIX съезди» совхозлари чорвадорлари муносиб улуш қўшдилар.

Район чорвадорлари давлатга гўшт топшириш беш йиллик планини ҳам бажарганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган даври ичида давлатга 6790 тонна гўшт топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР Конституциясининг 112-моддасига биноан **қарор қилади:**

1. Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг биринчи сессияси 1980 йил 14 март куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мандат комиссиясини сайлаш.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумини сайлаш.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссияларини тузиш.

Ўзбекистон ССР ҳукумати — Министрлар Советини тузиш.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетини тузиш.

Ўзбекистон ССР Олий судини сайлаш.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг регламентига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссиялари тўғрисидаги Низомга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.

Ўзбекистон ССРнинг меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, шаҳардаги район, посёлка, қишлоқ Советлари тўғрисидаги қонунларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Уй-жой ва коммунал-маиший объектлар қурилишининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **И. УСМОНХЎЖАЕВ.**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари учун — Президиум аъзоси **В. КОЗИМОВ.**

1980 йил 28 февраль. Тошкент шаҳри.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИДА
ЗАРБДОРЛАРЧА МЕҲНАТ ҚИЛАМИЗ

ТЕРМИЗ, 28 февраль. (ЎзТАГ). Сурхондарё деҳқонлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида пахта, дон ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳамда тайёрлаш соҳасида янги юксак марраларни эгаллашлари лозим бўлади. Область қишлоқ хўжалик илғорларининг бугун бўлиб ўтган қурултойида шу йилги ва умуман беш йиллик халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажариш, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумлари ўртага қўйган вазифаларни ҳал этиш йўллари тўғрисида гап борди. Область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Ленин йўли район партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Эргашев, Денов районидаги генерал Раҳимов номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи Х. Азимова, Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи Х. Мухторов, «Партия XXIV съезди» совхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи Х. Сафаров, Сариосиё районидаги «Ленинград» колхозининг раиси К. Саидов КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва Бауман округи сайловчиларининг йиғилишида баён этган йўл-йўриқларини муваффақиятли бажаришга, 1980 йилни зарбдор меҳнат билан нишонлашга қатъий аҳд қилганликларини билдирдилар.

Колхозчилар, совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг фидокорона меҳнати туфайли ўтган йили рекорд ҳосил — 505 минг тонна, шу жумладан 193 минг тонна қимматли ингичка толали нав пахта йиғиб-териб олинди. Ғаллакорлар, сабзавоткорлар, ўзларининг социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар.

Қурултой қатнашчилари эришилган муваффақиятларни муносиб баҳоладилар. Асосий эътиборни эндиликда ҳал этилиши лозим бўлган вазифаларга жалб этдилар. Пахта етиштиришни кўпайтириш ана шундай бош вазифаларнинг биридир. Ҳосилдорликни ошириш шу мақсадга эришишнинг ғоят муҳим шартидир. Бунинг учун барча агротехника тадбирларининг юксак даражада бўлишини, суғориладиган ҳар гектар ердан энг кўп самара олинишини, пахта, беда алмашлаб экилиши кенг жорий этилишини таъминлаш зарур. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши ўз вақтида ва амалий курашни ташкил этиш алоҳида эътибор берилишини талаб қилади. Ўсимликларни биологик ҳимоя қилишга зўр бериш зарур. Илғорларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резервидир. Техникадан фойдаланиш самарадорлигини, барча ишларни ва биринчи навбатда ҳосил йиғим-теримини механизациялаш даражасини ошириш керак.

Республиканинг энг жанубий области — Сурхондарё экин-тикин ишларини бошламоқда. Шу боисдан ҳам, деб таъкидланди қурултойда, ҳамма тайёргарлик ишларини жуда қисқа муддатларда ниҳоясига етказиш, тракторларни, сеялкаларни, бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини тахт қилиб қўйиш, ариқ-зовурларни тозалаб қўйиш, янги ерларни тайёрлашни жадаллаштириш ғоят муҳимдир.

Қурултойда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари 1980 йил учун социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Мажбуриятларда давлатга 550 минг тонна, шу жумладан 220 минг тонна ингичка толали пахта сотиш, дон, сабзавот, мева, узум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш кўзда тутилган. Қўшни Қашқадарё области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан анъанавий мусобақани давом эттиришга қарор берилди. Қурултойда ана шу область меҳнаткашларининг делегацияси ҳозир бўлди.

Областнинг барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига қабул қилинган мурожаатда В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини ва КПССнинг бўлажак XXVI съездини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлашга даъват этилган.

ЛЕНИН ВАХТАСИНИНГ ГВАРДИЯЧИЛАРИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига таъсис этилган Ленин фахрий ёрлиқлари 28 февраль куни Ўзбекистондаги энг яхши ишлаб чиқариш коллективларига топширилди. Юбилей меҳнат вахтасининг зарбдорлари фидокорона меҳнатлари ва Владимир Ильич туғилган куннинг 110 йиллигигача беш йиллик топшириқларини бажарганликлари учун ана шу юксак мукофотларга сазовор бўлдилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси... Йиғилишда корхона меҳнатчиларидан юзлаб киши иштирок этди. Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров тикувчиларга Ленин фахрий ёрлиғини топширди.

Беш йиллик планда эркаклар ва болалар кийимларини ишлаб чиқаришни 25 процент кўпайтириш кўзда тутилган эди. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ халқ учун моллар ишлаб чиқариш бир ярим баравар кўпайди. Беш йил муқаддам фақат бир процент маҳсулотни Сифат белгиси билан ишлаб чиқариш кўзда тутилган эди. Эндиликда корхонада ишлаб чиқарилаётган ҳар уч буюмдан бири фахрли беш бурчак тамғаси билан чиқарилмоқда.

Коллектив бу муваффақиятга асосан оммавий социалистик мусобақа туфайли, резервлар кенг қидирилаётганлиги, илғор тажриба кунт билан, астойдил жорий этилаётганлиги туфайли эришмоқда. Донгдор тикувчи-мотористлардан Алла Ким, Зинаида Ефремова, Озодхон Тўлагановаларнинг номлари бутун республикада машҳур. Улар беш йил ичида ўнта шахсий йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилдилар. Бирлашма ишчиларидан 312 киши — коллективнинг тўртдан бир қисми ана шу ажойиб меҳнатчилардан ибрат олиб, ўз беш йиллик планларини Ильич туғилган кунгача бажаришга қарор қилишди.

Шу куни «Ташметрострой» трестида, енгил металл конструкциялар экспериментал заводида, бинокорлик материаллари комбинатида, 2512-автоколоннада бўлиб ўтган тантанали йиғилишларда коллективларнинг ишлари ва режалари тўғрисида, социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, юбилей зарбдор вахтасининг навбатдаги марралари тўғрисида гапирилди. Ўзбекистон пойтахтидаги ана шу корхоналарга ҳам 28 февраль куни Ленин фахрий ёрлиқлари топширилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти «Бизнинг йўлимиз — тинч бунёдкорлик йўли» деган китобчани ўзбек тилида босмадан чиқарди. Китобчада Л. И. Брежневнинг 1980 йил 22 февралда Москва Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган нутқи эълон қилинган.

Китобча кўп нусхада нашр этилди.

(ЎзТАГ).

С. Е. БЕЛОНОЖКО ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Генерал-полковник Степан Ефимович Белоножконинг Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони лавозимидаги катта хизматларини ҳамда Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантириш тадбирларида, республиканинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида, аҳолини, хусусан ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашдаги фаол шахсий иштирокини тақдирлаб ва меҳнаткашларнинг истакларини инобатга олиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Совети Тошкент шаҳрининг Куйбишев районидаги ўрта мактаблардан бирига ва шаҳар кўчаларидан бирига, Ўзбекистон ССР ДОСААФининг Тошкент бирлашган техника ўқув ташкилотига ҳамда Чирчиқ автомобил[illegible] ўқув ташкилотига С. Е. [illegible]лоножко номини бердил[illegible]

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИНИНГ ТАНТАНАСИ

(Боши биринчи бетда).

Молдавия ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 2.567.736 киши қатнашди. Бу — сайловчиларнинг 99,99 процентига тенг. Сайловчиларнинг 99,97 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 380 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 36,3 процентни, партиясизлар — 33,4 процентни, ишчи ва колхозчилар — 51,6 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 17,6 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 68,2 проценти янгиланди.

Латвия ССРда республика Олий Совети депутатларини сайлашда 1.829.285 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,92 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 325 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 34,8 процентни, партиясизлар — 32,9 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,5 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 20,0 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 54,5 проценти янгиланди.

Қирғизистон ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 1.830.952 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,92 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 350 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 36,0 процентни, партиясизлар — 32,9 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,8 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 22,3 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 57,7 проценти янгиланди.

Тожикистон ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 1.819.846 киши қатнашди. Бу — сайловчиларнинг 99,99 процентига тенг. Сайловчиларнинг 99,98 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 349 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 35,2 процентни, партиясизлар — 31,8 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,8 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 28,4 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 57,9 проценти янгиланди.

Арманистон ССРда республика Олий Совети депутатларини сайлашда 1,684.340 киши қатнашди. Бу — сайловчиларнинг 99,99 процентига тенг. Сайловчиларнинг 99,99 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 340 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 35,6 процентни, партиясизлар — 35,9 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,9 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 18,2 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 66,2 проценти янгиланди.

Туркманистон ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 1.360.706 киши ёки сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. Сайловчиларнинг 99,97 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 330 депутат сайланди. Депутатлар составида: хотин-қизлар — 35,5 процентни, партиясизлар — 32,1 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,3 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 19,1 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 64,5 проценти янгиланди.

Эстония ССР Олий Совети депутатларини сайлашда 1.060.431 киши қатнашди. Бу— сайловчиларнинг 99,99 процентига тенг, сайловчиларнинг 99,89 проценти депутатликка кўрсатилган номзодларни ёқлаб овоз берди. Республика Олий Советига 285 депутат сайланди. Депутатлар составида хотин-қизлар — 35,4 процентни, партиясизлар — 32,3 процентни, ишчи ва колхозчилар — 50,5 процентни, 30 га кирмаган ёшлар — 19,6 процентни ташкил этди. Депутатлар составининг 75,3 проценти янгиланди.

Ўн беш иттифоқдош республиканинг ҳаммасидаги марказий сайлов комиссиялари сайлов якунлари тўғрисидаги маълумотларни кўриб чиқиб, республикалар Олий Советларига сайлов тўғрисидаги Қонунларнинг тегишли моддалари асосида барча сайлов округларидан Олий Советларга сайланган депутатларни рўйхатга олди.

Сайланган барча депутатлар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларидир. (ТАСС).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

1980 йил 24 февралда ўн бешта иттифоқдош республиканинг ҳаммасида халқ депутатлари ўлка, область, округ, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларига сайлов ўтказилди. Ҳамма жойда сайловчилар юксак активлик кўрсатдилар. Овоз беришда сайловчиларнинг 99 процентдан кўпроғи иштирок этди.

Россия Федерациясининг маҳаллий Советларига жами 1.134.434 депутат сайланди. Депутатларнинг 50,4 проценти хотин-қизлар, 57,8 проценти партиясизлар, 66,9 проценти ишчи ва колхозчилар, 33,5 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 48,5 проценти янгиланди.

Украина ССРда маҳаллий Советларга 524.158 депутат сайланди. Шуларнинг 48,3 проценти хотин-қизлар, 55,3 проценти партиясизлар, 72,6 проценти ишчи ва колхозчилар, 32,1 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардан иборат. Депутатлар составининг 39,9 проценти янгиланди.

Белоруссия ССРда сайланган депутатларнинг сони 84.777 киши бўлди. Булар орасида 49,0 проценти хотин-қизлар, 56,7 проценти партиясизлар, 68,4 проценти ишчи ва колхозчилар, 32,8 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 50.7 проценти янгиланди.

Қозоғистон ССР маҳаллий Советларига 125.622 депутат сайланган. Булар орасида 48,9 проценти хотин-қизлар, 59,4 проценти партиясизлар, 68,4 проценти ишчи ва колхозчилар, 32,8 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардан иборат. Депутатлар составининг 53,2 проценти янгиланди.

Грузия ССРда маҳаллий Советларга 50.468 депутат сайланди. Уларнинг 49,2 проценти хотин-қизлар, 57,0 проценти партиясизлар, 67,7 проценти ишчи ва колхозчилар, 32,0 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 56,2 проценти янгиланди.

Озарбайжон ССРда сайланган депутатлар 49.804 кишини ташкил этди. Депутатларнинг 47,9 проценти хотин-қизлар, 55,8 проценти партиясизлар, 67,2 проценти ишчи ва колхозчилар, 31,8 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардан иборат. Депутатлар составининг 52,4 проценти янгиланди.

Литва ССРда 28.366 депутат маҳаллий Советларга сайланди. Сайланган депутатлар орасида 49,4 проценти хотин-қизлар, 56,7 проценти партиясизлар, 67,2 проценти ишчи ва колхозчилар, 34,5 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 44,8 проценти янгиланди.

Молдавия ССР маҳаллий Советларига 36.656 депутат сайланди. Шулардан 49,8 проценти хотин-қизлар, 54,9 проценти партиясизлар, 70,1 проценти ишчи ва колхозчилар, 38,7 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 42,2 проценти янгиланди.

Латвия ССРда маҳаллий Советларга 23.401 депутат сайланди. Буларнинг 49,2 проценти хотин-қизлар, 53,3 проценти партиясизлар, 66,3 проценти ишчи ва колхозчилар, 34,2 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 45,7 проценти янгиланди.

Қирғизистон ССРда сайланган депутатларнинг сони 27.605 кишини ташкил этди. Булар орасида 50,0 проценти хотин-қизлар, 57,8 проценти партиясизлар, 69,2 проценти ишчи ва колхозчилар, 36,1 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 46,3 проценти янгиланди.

Тожикистон ССРда маҳаллий Советларга 26.095 депутат сайланди. Сайланган депутатлар орасида 49,0 проценти хотин-қизлар, 56,9 проценти партиясизлар, 69,8 проценти ишчи ва колхозчилар, 39,8 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 49,8 проценти янгиланди.

Арманистон ССР маҳаллий Советларига 27.065 депутат сайланди. Депутатларнинг 49,2 проценти хотин-қизлар, 56,7 проценти партиясизлар, 69,8 проценти ишчи ва колхозчилар, 33,7 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардан иборатдир. Депутатлар составининг 51,6 проценти янгиланди.

Туркманистон ССРдаги маҳаллий Советларга 23.235 депутат сайланди. Булар орасида 48,6 проценти хотин-қизлар, 56,7 проценти партиясизлар, 69,3 проценти ишчи ва колхозчилар, 33,5 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 47,5 проценти янгиланди.

Эстония ССРда сайланган депутатлар сони 11.010 кишидан иборат бўлди. Депутатлар орасида 49,1 проценти хотин-қизлар, 55,0 проценти партиясизлар, 67,3 проценти ишчи ва колхозчилар, 36,2 проценти 30 ёшга тўлмаган кишилардир. Депутатлар составининг 50,8 проценти янгиланди.

(ТАСС).

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Тошкентда республика прокуратура органлари раҳбар ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгашда ўтган йил қилинган ишлар ва КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг «Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш ишини яхшилаш ва ҳуқукни бузишларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида Ўзбекистон ССР прокурори Н. Б. Бўрихўжаевнинг доклади муҳокама этилди.

Кенгашда СССР Прокуратураси коллегиясининг аъзоси Р. Г. Тихомирнов нутқ сўзлади.

Прокуратура органларининг раҳбар ходимлари семинар машғулотларида иш тажрибасини ўртоқлашадилар, прокуратура ишини янада такомиллаштириш масалалари юзасидан доклад ва ахборотларни тинглайдилар.

(ЎзТАГ).

Мусобақа кундалиги

ПЛАНДАН ОРТИҚ МАҲСУЛОТЛАР

Қўқон суперфосфат заводининг коллективи йил бошидан то шу кунгача Ўрта Осиё республикаларининг хўжаликларига пландан ташқари 2 минг тоннадан ортиқроқ минерал ўғит жўнатди.

Шу кунларда суперфосфатчилар ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ҳар куни меҳнатда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Корхонанинг барча сменаларида белгиланган норма ошириб бажарилаётир. Натижада кўплаб қўшимча маҳсулот тайёрланмоқда.

Цехларни қайта жиҳозлаш юзасидан белгиланган қатор тадбирларнинг амалга оширилиши графикдан ўзиб ишлаш имкониятини бераётир.

Заводнинг ҳамма цехларида технология жараёнларини автоматлаштириш бўйича катта ишлар амалга оширилаётир. Корхона новаторлари олимлар билан ҳамкорликда ишлаб, фосфат уни ва олтингугурт дозаторларини барвақт ўрнатдилар. Бу эса бир йил давомида беш минг тоннагача қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятини берадиган бўлди.

Суперфосфатчилар беш йилликнинг якунловчи йилида катта меҳнат ютуқларини қўлга киритишни мўлжалламоқдалар. Улар йиллик планни барвақт бажариб, топшириқдан ташқари ўн минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқарадилар. Шундан тўрт минг тоннаси деҳқонларга чигит экиш бошлангунга қадар етказиб берилади.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ АСОСИДА

Наманганлик шофер Восит Набиев капитал ремонтсиз уч минг километр масофани босиб ўтди. Бу эса ағдарма машиналар учун белгиланган нормадан икки баравар ортиқдир.

Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллар министрлигининг Намангандаги олтинчи автобазаси шофёрлар бригадаси бошлиғининг меҳнатдаги ибрати бошқалар учун ҳам ғоят қўл келмоқда.

Маълумки, ағдарма машина ҳайдовчи шофёрларнинг юк ташиш маршрутлари жуда ноқулай жойлардан ўтади. Шунга қарамай улар йўллардаги қийин участкаларни жуда яхши ўрганиб, юкларни манзилга ўз вақтида етказишга эришмоқдалар.

Бригаданинг Мингбой Паттоев, Мадамин Холиқов, Собир Аҳмедов ва бошқа илғор шофёрлари кундан-кунга қатнов миқдорини кўпайтирмоқдалар.

Юк ташишда резервлардан фойдаланиш шофёрлар учун яхши натижа бераётир. Чунончи бригадирнинг ағдарма машина кузовларининг баландлигини ошириш ҳақидаги таклифи амалга оширилгач, ҳар бир машинада яна қўшимча равишда 600 килограммдан юк ташишга эришилди. Бундан ташқари бригада Наманган асфальт бетон заводи билан ўзаро шартнома тузиб ишлаяпти. Бу эса икки томонлама ҳам самарали ишлашни таъминламоқда.

Ишдаги аниқ маром, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан қатор резервларни татбиқ этиш туфайли Восит Набиев бригадаси хўжалик ҳисобида ишлаяпти. Ҳозир автобазанинг 12 коллективи злобинча иш усули асосида юк ташимоқда.

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

Хоразм маиший хизмат корхоналари ходимлари аҳолига хизмат қилиш доирасини тобора кенгайтирмоқдалар. Ўнинчи беш йилликда меҳнаткашларга шу йўсинда хизмат кўрсатиш бир ярим баравардан ошди. Чунончи музика асбобларини ремонт қилиш, болалар кийим-кечагини тикиш ва бошқа соҳалар янгидан йўлга қўйилди.

Яқинда Урганч шаҳрида икки қаватли химчистка фабрикаси фойдаланишга топширилди. У лойиҳадаги қувватга чиқиши билан бир кунда аҳолидан қабул қилинган ярим тонна кийим-кечакни тозалаб чиқара олади. Фабрикада бошқа жуда кўп ишлар ҳам замонавий техника ёрдамида бажарилади.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси ва республика радиосининг қўшма рейди

СИР БЎЙИ — НУР БЎЙИ

ИШГА ТУШИРИЛАДИГАН ИНШООТЛАР — НАЗОРАТДА

Қўнғир қояларни тилиб, азим Сирдарё Фарғона водийсидан текислик томон шошилади. Бу жой индустриал Тошкентга, сўлим Фарғона воҳасига, қадимий, ҳамиша навқирон Самарқандга баб-баравар яқин бўлиб, Ўрта Осиёнинг географик марказидир. Буни мазкур регионнинг энг йирик иссиқлик электр станцияси — Сирдарё ГРЭСи қуриш учун ўн уч йил муқаддам жой танлаётганда электрон-ҳисоблаш машинаси тасдиқлаган.

Бўлажак нурхона заминига дастлабки кубометр бетон ётқизилганига ҳадемай ўн йил тўлади. Инсоният тарихи учун кўз очиб юмгунча ўтиб кетувчи бу қисқа муддатда ГРЭСнинг 2 миллион 400 минг киловатт қувватли дастлабки икки навбати қуриб битказилди.

СССР 50 йиллиги номли ГРЭС директори Василий Иванович Божконинг айтишича, станция ҳозиргача 47 миллиард киловатт-соатдан зиёд энергия ҳосил қилди. Унинг нури Олмалиқда руҳ, Чимкентда қўрғошин, Бекободда пўлат эритмоқда, Қоратовда фосфор қазиб, Фарғонада нефтни қайта ишламоқда. Ўшда газлама тўқиб, Ленинобод меҳнаткашлари хонадонини чароғон қилмоқда. Амударё сувини даст кўтариб, Қарши чўлига оқизмоқда, Жиззах даштини ўзлаштиришда ирригаторларнинг энг яқин мададкори бўлмоқда.

Қурилиш эса давом этяпти. «СирдарьяГРЭСстрой» бошқармаси коллективи станциянинг учинчи навбати — тўққизинчи ва ўнинчи энергия блокларини бунёд этишга киришишдан олдин пухта тайёргарлик кўриш, «нафасни ростлаб олиш»га қарор қилди. Ана шу «нафас ростлаш» мобайнида, яъни ўтган йили нурхонанинг маъмурий-лаборатория корпуси, мазут хўжалигининг иккинчи навбати, иввиоль суюқлиги учун омборхона, Сирдарё ГРЭСи— Ғузор электр узатиш линиясининг очиқ тақсимлаш мосламаси, Жиззах насос станцияси ва Бекободдаги Ўзбекистон металлургия заводида бир қатор объектлар қуриб битказилиб, фойдаланишга топширилди. Хуллас, бошқарма коллективи бош пудрат бўйича 1979 йил қурилиш-монтаж ишлари планини 104,4 процент адо этиб, белгиланганидан ярим миллион сўмлик кўп иш бажарди.

Шу йил 12 январда «СирдарьяГРЭСстрой» бинокорлик бошқармасининг партия-хўжалик активи бўлиб ўтди. Унда станциянинг 300 минг киловатт қувватли тўққизинчи энергия блокини барвақт, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигигача фойдаланишга топшириш мажбурияти олинди. Хўш, қурилишнинг бориши қандай, бошқарма коллективи эл-юрт олдида [берган] сўзининг устидан чи[қ]оладими? Биз шундай савол билан бошқарма партия комитети секретари А. Р. Войцеховскийга мурожаат қилдик.

— Шубҳасиз, — жавоб берди Александр Родионович. — Далил учун шуни айтишим мумкин: январь ойи план топшириқларини анча ортиғи билан бажардик. Шу кунгача энергия блоки пойдевори қурилишини тугатдик. Тўққизинчи ва ўнинчи қозонларнинг ер ости қисмини битказиб, қўлдан чиқаздик. Айни пайтда турбиналарни монтажлаш учун пойдевор тайёрлаяпмиз.

— Дудбурон мўрининг металл ўзагини монтаж қилишни бетон ишлари билан қўшиб олиб бориш орқага суриляпти-ку?

— Тўғри. Бунга ўтган йили айрим материал ресурсларини ўз вақтида ололмаганимиз сабаб. Аммо биз зарур чора-тадбирларни кўриб, графикка етиб оламиз. Ишонаверинглар.

«СирдарьяГРЭСстрой» коллективига ишонса бўлади. Унинг ўн йиллик фаолияти шундан далолат. Биз энергия блокларининг кўпини фойдаланишга топшириш маросимида қатнашганмиз. Теп-текис тақир чўлда, ашаддий Бекобод шамоли хуружга келган пайтда биринчи қозиқни қоққан қурувчиларнинг ўша чоқдаги шодлигини бир кўрсангиз эди?! Уларнинг ҳар бири ўзини ана шу тантаналарга бевосита дахлдор ҳисоблар, бунга ҳақли эди ҳам. Чунки, энергия блокларини фойдаланишга топшириш учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини ўзлари, ўз қўллари билан бажардилар. Қийинчиликларни ҳамкорликда енгиб, янада яхшироқ ишлашни, юксакроқ маррани забт этишни қадам-бақадам ўрганиб бордилар. Тажриба катта қурилишларда одамларнинг тез тобланишини ва камол топишини аллақачон исботлаган. Бинокорларни, энг аввало, қурилишнинг кўлами ва улуғворлиги мафтун этса, иккинчидан, улкан қурилишга нисбатан зўр диққат-эътибор, ишнинг муваффақиятли якунланишидан умумий манфаатдорлик масъулият ҳиссини уйғотмай қўймайди. Шунда бинокор: «Бутун республика менинг ишимни кўз-қулоқ бўлиб кузатаётган, ҳаётнинг энг олдинги маррасида турган эканман, демак, одамларнинг кўзига хотиржам, тик боқиш учун бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлашим керак», — деб фикр юритади.

Нурхона бунёдкорлари самарали меҳнат қилишга интилишади. Бу жиҳатдан ўтган йиллар ажралиб туради. Жумладан, тўққизинчи беш йилликда иккита ўрнига тўртта блокни фойдаланишга топширдилар. 1977 йилда эса бирйўла иккитаси ишга туширилди. Шу тариқа меҳнат жараёнини конвейер усулида поток йўли билан амалга оширишга эришилди. Қозонларни йириклаштирилган блок ҳолида монтажлаш жорий этилди. Бундан ташқари яна кўплаб ҳар хил янгиликлар қўлланилди. Сўнгги энергия блокларини бунёд этишда эса дастлабкиларини монтажлашда рўй берган тўсиқларни муваффақият... бартараф этдилар. Шунинг ўзи коллектив етуклигини кўрсатмайдими? Хатоларни такрорламаслик эса тажрибанинг ортиб бориши эмасми?

— Ҳозир ҳам аввалги йилларда бажарган ишни қиляпмиз, — дейди «СирдарьяГРЭСстрой» бошқармаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Самуил Самуилович Функ. — Фарқи шундаки, уни кам ишчи кучи билан қисқа муддатда ўринлатяпмиз. Масалан, биринчи энергия блокини ўн ойда битказган бўлсак, саккизинчисини олти ойда тамомладик.

Бошқарма ҳозиргача ўндан ортиқ ёрдамчи пудратчи ташкилотлар билан икки юз миллион сўмга яқин капитал маблағни ўзлаштирди. Мана шу кўрсаткичнинг ўзи ҳар қандай изоҳдан устун. Лекин коллективнинг балоғатга етишига, унинг юқори сифат билан оқилона ишлашига етаклаган босқичларнинг аҳамияти эса ҳаммасидан юз чандон афзал. Биз бетончилар бригадаси бошлиғи, Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган бинокор Турдибой Қурбонбоев билан танишдик. Асли амударёлик бу ишчининг меҳнат фаолияти бошқарма тарихи билан узвий боғлиқ. У ҳозирги — «СирдарьяГРЭСстрой»нинг ўзагини ташкил этувчи тажрибали бинокорлар билан ёнма-ён туриб, Тахиатош гидроузелини, Қорақум ГЭСини бунёд этишда қатнашди.

— 1976 йили Сирдарё ГРЭСига командировкага келгандим, — ҳикоя қилади у. — Бошқарма бошлиғи шу ерда доимий ишлашга таклиф қилди. Мен Самуил Самуиловични яхши билардим. У одамлар қалбига йўл топишга моҳир ташкилотчи. Функ билан бирга бўлган киши ҳеч қачон доғда қолмайди.

Арматурачи, опа-сингил Хўжаеваларнинг ҳам ҳаёт йўли характерлидир. Дилбар 1974, Гулчеҳра эса 1976 йили ўрта мактабни олтин медаль билан тамомлаб, тўппа-тўғри қурилишга келишди. Уларнинг отаси 1945 йили Тожикистон ССР Ленинобод область, Пролетар районидаги Гулхона қишлоғидан Фарҳод ГЭСини бунёд этиш мақсадида кўчиб келганди. Мана энди Дилбар ва Гулчеҳра Фарҳод ГЭСи қувватидан бир неча ўн баробар қудратли Сирдарё нурхонасини тиклашяпти. Оталар бошлаган қутлуғ иш, шонли эстафета ишончли қўлларда давом этяпти. Опа-сингиллар ота номига доғ туширмаслик учун социалистик мусобақанинг олдинги сафида боришяпти. Самарали меҳнат ҳеч қачон изсиз қолган эмас. Дилбар — область комсомол комитети ва район партия комитети аъзоси, область Советининг депутати, Гулчеҳрани эса ўтган йили шонли Ленин партияси сафига қабул қилишди.

Яна бир суҳбатдошимиз — монтажчилар бригадаси бошлиғи Эрифат Уланов. У стакчилик қилаётган коллектив бошқармадаги саккизта бригада билан бирга беш йиллик топшириқни В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача адо этиш мажбуриятини олган.

Бригадада ваъда устидан чиқиш учун ҳамма шароит мавжуд. Коллектив шуҳрати Сирдарё ГРЭСидан узоқ-узоқларга ҳам тарқалган. Объектларни муддатидан илгари ва фақат аъло сифат билан топшириш — уларнинг жанговар шиори.

— Коллективимиз, — дейди Э. Уланов, — Сирдарё ГРЭСи қурилишида дастлабки кунлардан қатнашмоқда. Бригадамиз 14 кишидан иборат. Уларнинг ҳаммаси — юқори малакали мутахассис, бир нечтадан турдош касб эгаси. Энг муҳими, аҳил, иноқ. Мана шу хислатлар ютуқларимиз гарови. Коллективимизга «Коммунистик меҳнат бригадаси» номи берилган. Ҳозир 1981 йил биринчи квартали ҳисобига ишлаётир.

Ҳа, нурчилар шаънига ҳар қанча илиқ гаплар айтса арзийди. Афсуски, уларга кўрсатилаётган маданий-маиший хизмат ҳозирги кун талаблари даражасида эмас. Ишчилар, айниқса, ёшлар баракали меҳнатдан сўнг кўнгилдагидек дам ололмайдилар. Ёзги кинотеатрни ҳисобга олмаганда биронта тузукроқ истироҳат жойи йўқ. Маданият уйи, стадион қуриш ҳақида неча йилдан бери гап юритилади-ю, аммо амалий ишга келганда муз ўрнидан кўчмаяпти. Кўп минг аҳоли истиқомат қилаётган Ширин шаҳрида битта ҳам чойхонанинг йўқлигини нима деб баҳолаш мумкин? Уй-жойни кенгайтириш тўғрисидаги аризалар суст кўрилаётганлиги-чи? Кадрлар қўнимсизлиги (гарчи у оз бўлса-да)га узил-кесил барҳам берилмаётганлигининг сабабларидан бири — шулар эмасмикин? Шунингдек, сувоқчи, дурадгор, бетончи сингари оммавий касб эгаларини тайёрлашга эътибор берилмаяпти. Механизмларни иккала сменада ишлатишга эришилгани йўқ. Тугалланмаган қурилиш объектлари нормадагидан анча ортиқ. «Ўзбекгидроэнергострой» тресги, Ширин шаҳар ижроия комитети, ГРЭС маъмурияти ва бошқарма раҳбарлари ушбу масалалар билан жиддий шуғулланишлари керак.

* * *

Сирдарёликлар 22 апрелда қўшалоқ байрамни: буюк доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги ҳамда биринчи энергия блоки заминига пойдевор қўйилганлигининг 10 йиллигини нишонлайдилар. Бу икки тантананинг бир кунга тўғри келганлигида буюк маъно бор: Ильичнинг бутун мамлакатни электрлаштириш тўғрисидаги васиятлари ҳаётга дадил ва кенг кўламда татбиқ этилмоқда.

М. САИДОВ,
Ўзбекистон радиоси мухбири.

Э. ХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Туймагул Рисбоева ва Муқаддам Сопповалар Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатида ишлашади. Фидокорона меҳнатлари билан коллектив ҳурмат-эътиборини қозонган бу икки дугонага «Коммунистик меҳнат зарбдори» номи берилди. Суратда: Т. Рисбоева (чапда) ва М. Соппова.

В. Сироткин фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«СОВЕТСКАЯ БУХАРА» ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда чиқа бошлаган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан **«Советская Бухара»** область газетаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари учун — Президиум аъзоси В. КОЗИМОВ.

1980 йил 28 февраль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Кўп йил самарали ишлаганлиги, республика матбуотини, полиграфиясини ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда «Советская Бухара» область газетаси чиқа бошлаган куннинг 60 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларига биноан газета редакциясининг фотомухбири **Иван Васильевич Лазарев**, газета редакциясининг масъул секретари **Михаил Борисович Марьясин**, «Бухоро ҳақиқати» босмахонасининг версткачиси **Қўчқор Раҳимович Ҳамроев** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими** фахрий унвони берилди.

«Советская Бухара» область газетаси ходимларидан, штатсиз мухбирларидан ҳамда «Бухоро ҳақиқат» босмахонаси ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. Б. АЛШИНБОЕВНИ «ЁНҒИНДАГИ ЖАСОРАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўт ўчириш ва социалистик мулкни қутқариб қолишда кўрсатган мардлиги, матонати ва жасорати учун Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ёнғинга қарши бошқармасининг Ҳамза районини қўриқловчи 7-мустақил ҳарбийлаштирилган ёнғинга қарши қисми бўлимининг мудири ўртоқ Эргаш Битасович **Алшинбоев** СССР Олий Совети Президиуми номидан «Ёнғиндаги жасорати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари учун — Президиум аъзоси В. КОЗИМОВ.

1980 йил 28 февраль.
Тошкент шаҳри.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

НАМУНАЛИ ХИЗМАТ

Яккабоғ район кинотеатр ва киноустановкалар идораси ходимлари аҳолига намунали хизмат кўрсатиш борасида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Коллектив беш йилликнинг ўтган тўрт йили ичида аҳолига планда кўзда тутилган 49.900 ўрнига 51.688 киносеанс намойиш қилиб, беш йиллик планни бажардилар. Буларнинг аксарияти илмий-оммабоп, хроникаль ва бадиий фильмлардир. Ўтган давр ичида кўрсатилган фильмларни салкам беш ярим миллион киши томоша қилди.

Бу муваффақиятга ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган «Шарқ юлдузи», «Правда», «Қизил Ўзбекистон», «Коммунизм», «Партия XXIV съезди», Энгельс номли колхозларнинг серғайрат киномеханиклари Ю. Маҳкамов, Б. Раҳматуллаев, Э. Нормуродов, Ж. Қурбонов, А. Жонкобилов, Ғ. Абдиев, И. Расулов, Р. Холбобоев ўртоқлар муносиб ҳисса қўшдилар.

Район киночилари ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, йил охиригача меҳнаткашларга яна кўплаб кинофильмлар кўрсатиш мажбуриятини олишди.

Ҳ. ТУРДИЕВ.
Қашқадарё области.

ШАНБАЛИК ТАРАДДУДИ

ПАРРАНДАБОҚАРЛАР АҲДИ

Қизилтепа районидаги «СССР 50 йиллиги» паррандачилик фабрикаси коллективи ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 1.700 тонна парҳез гўшт, 3 миллион 400 минг дона тухум ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш мажбуриятини олган. Айни кунларда юксак мажбуриятни муддатидан илгари уддалаш мақсадида корхонада мусобақа кенг қулоч ёйдирилган.

Фабрика ишчилари Москвадаги илғор саноат корхоналари ишчиларининг доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги муносабати билан Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказиш тўғрисидаги ташаббусларига якдиллик билан қўшилиб, унга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. 19 апрелда 300 нафар ишчи ўз меҳнат постини эгаллайди. Шу куни 8 тонна парранда гўшти, ўн минг дона тухум тайёрланиб, давлатга сотилади. Шунингдек, инкубаторийларда 30 минг жўжа очирилади. Меҳнат унумдорлиги икки баравар ортади.

Шу куни фабрикада ободончилик ишлари ҳам амалга оширилади. Корхона атрофи тозаланиб, 1200 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилади.

Фабрика меҳнатчилари шанбаликда 15 минг сўмлик иш бажариб, шундан 1600 сўмлик маблағни ўнинчи беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилишди.

Б. ЭГАМОВ,
Бухоро области.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан тошкентлик А. ШЕРМАТОВ, Ҳ. МИРЗАБОЕВА, самарқандлик И. ҚЎНҒИРОВ, фарғоналик Ш. ТЎЛАНОВ, андижонлик М. ИСМОИЛОВА, Р. РАҲМОНОВ, Б. МАВЛОНОВ, бухоролик М. НАРЗУЛЛАЕВ, Г. РАЖАБОВА, сурхондарёлик Ш. БЕКМУРОДОВ, қашқадарёлик Ш. МАҲМУДОВ, наманганлик М. ЭСОНБОЕВлар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

Бригадада фақат қизлар

«Госкомсельхозтех ника» Хонқа район бирлашмасининг устахоналарида Сона Жуманиёзова бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасига социалистик мусобақа ғолиби кўчма Қизил байроқчаси тантанали вазиятда топширилди. Коллектив чопиқ тракторларини ремонт қилиш юзасидан квартал топшириғини муддатидан илгари бажарди.

Бу ерда бундан икки йил авал ташкил қилинган бригадада ўрта мактабларни битириб чиққан саккиз қиз меҳнат қилмоқда.

С. Жуманиёзова билан унинг дугоналари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача топшириққа қўшимча равишда 50 трактор узелини йиғишга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

Нукусдаги қурилиш материаллари комбинати Қорақалпоғистон пойтахтининг илғор саноат корхоналаридан биридир. Коллектив 12-трестни темир-бетон маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаб турибди. Суратда: арматурачи Г. Жаксимуратов ва кранчилар бригадаси бошлиғи Н. Оллаберганов иш устида.

Р. Саидов фотоси.

ПАХТА ЧАНОҒИ

Теҳронда очиладиган халқаро ярмаркага боради

Биз учун илҳомбахш меҳнатнинг рамзи бўлиб қолган лўппи пахта чаноғи чет эл саёҳатига жўнаб кетмоқда. Уни Теҳронда очиладиган халқаро ярмаркага авайлаб олиб боришади. Ярмаркадаги совет павильонида Ўзбекистон учун махсус бўлим ажратилади. Ана шу бўлим республика мисолида совет пахтаси тўғрисида, уни парвариш қилиш ва саноатда қайта ишлаш ҳақида, «оқ олтин»ни етиштираётган кишиларнинг меҳнати ва ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилади.

Ўзбекистон ССР савдо-саноат палатасида экспозициянинг айрим бўлимлари тайёрлаб бўлинмоқда. Ана шу экспозиция 500 квадрат метрга тенг майдонни эгаллайди. Экспонатлар танлаб олина бошлади, рассомлар, фотографлар, олимлар, инженерлар, агрономлар ишга киришдилар.

Виставка томошабинлари биринчи бўлиб унча олис бўлмаган тарих билан учрашадилар. Улар далалар Октябргача қай аҳволда бўлганлигини кўрадилар. Йиртиқ чопон кийган деҳқон белини букиб омоч билан қўш ҳайдамоқда. Ўша замонда ирригация техникасининг олий ютуғи — чиғириқ турибди.

Совет пахтачилигининг гуркираб ривожланиши манзараси павильон меҳмонлари кўз ўнгида бутун улуғворлиги билан намоён бўлади. Ҳамма қийинчиликларга қарамай, ўтган йили рекорд ҳосил етиштира олган Ўзбекистон пахтакорларининг ютуқлари кенг намойиш қилинади. Ўзбекистон селекциячилари яратган пахта навлари, совет пахтачилигини жадал суръатлар билан комплекс механизациялашга ёрдам бераётган машиналарнинг намуналари Теҳронга сафар қилади.

Ўзбекистон пахта тозалаш саноатининг тараққиётини тасвирловчи экспонатлар кўргазмадан катта жой олади. Республика пойтахтида тайёрланаётган автомат поток линиянинг макети, юксак унумли машиналарнинг моделлари шу саноатнинг ҳозирги техникавий даражасини кўрсатади. Республика корхоналарининг тамғаси туширилган ранг-баранг газламалар, бошқа маҳсулотларнинг намуналари оппоқ пахта чаноғи босиб ўтган йўл тўғрисида тасаввур беради.

Совет павильонининг томошабинлари Совет ҳокимияти даврида ўзининг ижодий кучларини бутун борлиғи билан намоён қилган Ўзбекистон деҳқонларининг ҳаёти билан танишишлари мумкин. Кўпдан-кўп фотосуратларгина эмас, шу билан бирга ҳозирги колхоз уйининг ҳақиқий катталикда ишланган ички кўриниши қишлоқ турмуш маданиятининг ўсганлиги тўғрисида, ўзбек қишлоғининг янги қиёфаси ҳақида тасаввур беради. Фотообъектив Теҳрон аҳолиси ва меҳмонларини пахтакорлар қурултойи қатнашчиларининг шод-хуррам табассуми билан тўлган Тошкент Санъат саройига, ёрқин «Пахта байрами»га олиб келгандек бўлади. (ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК: МУАММОЛАР ВА МУЛОҲАЗАЛАР

МЎЛ-КЎЛЧИЛИК ЙЎЛИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини уларнинг ўзларида етиштирилган маҳсулотлар ҳисобига янада тўлароқ қондириш тўғрисидаги кўрсатмаларига амал қила бориб, республикамизда бу тармоқни янада ривожлантириш соҳасида катта тадбирлар амалга оширилди. Натижада ўнинчи беш йилликнинг уч йили давомида колхоз, совхоз ва хўжаликлараро корхоналарда гўшт етиштиришнинг ўртача ҳажми тўққизинчи беш йилликка нисбатан 22 процент, сут 31 процент, тухум 51 процентга ўсди. Барча турдаги чорва моллари ва паррандаларнинг сони анча кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди.

Шунга қарамай, республикада чорвачиликни ривожлантириш суръатлари аҳоли ва саноатнинг чорвачилик маҳсулотларига бўлган ўсиб борувчи эҳтиёжларини тўла қондиролмаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленумида таъкидланиб ўтилганидек, чорвачиликни ривожлантириш соҳасида ҳали ҳал этилмаган масалалар жуда кўп, бу тармоқни жадал ривожлантириш учун колхоз, совхоз, давлат корхоналарида, шунингдек, аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида бўлган резервлар ва имкониятлардан тўла фойдаланилмаяпти.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг фаровонлигини янада ошириш тўғрисида катта ғамхўрлик кўрсатиб, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш соҳасидаги тадбирлар тўғрисида» махсус қарор қабул қилдилар. Партия ва ҳукуматнинг бу қарорида республикамизда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш бўйича кенг программа белгиланди. Унда кўплаб юксак механизациялашган чорвачилик комплекслари, паррандачилик корхоналари қуриш, мавжудларини кенгайтириш назарда тутилади. Бу ишлар учун 1 миллиард 100 миллион сўм капитал маблағ ажратилди. Бу эса сўнгги 20 йил ичида чорвачиликка сарфланган маблағга тенгдир.

Чорвачилик самарадорлигини ошириш проблемаси Ўзбекистон учун шунинг учун ҳам муҳим аҳамиятга эгаки, бу ерда янги ерларни ўзлаштириш интенсив давом этмоқда. Янги-янги саноат марказлари қад кўтармоқда.

Табиий ва иқтисодий ресурсларни ўрганиш ҳамда илғор хўжаликларда чорвачиликни ташкил этишнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, мавжуд резервлардан оқилона фойдаланиш пахта етиштиришни кўпайтириш билан бирга республикада чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳам анча кенгайтириш учун катта имкониятлар беради. Ўзбекистон шароитида чорвачиликни янада ривожлантириш ва унинг тармоқлари самарадорлигини оширишга чорвачиликни ривожлантиришнинг қатор масалаларини илмий асосда ҳал қилиш йўли билан эришиш мумкин.

Республика чорвачилигини муваффақиятли ривожлантиришни белгиловчи асосий шартлардан бири уни индустрия негизига кўчиришдир. Ҳозирги пайтда мамлакатимизда, шу жумладан Ўзбекистонда чорвачиликни КПСС XXIV ва XXV съездлари қарорларида белгиланган кенг миқёсда ривожлантириш программаси амалга оширилмоқда. Бу соҳада сўнгги йиллар ичида республикамизда катта ишлар қилинди. Ҳозирги пайтда республикада қора молларни бўрдоқига боқиш бўйича 54 та комплекс ишлаб турибди. Ишга туширилаётган корхоналар қорамол ва паррандаларни бир жойга жамлаш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнларини тўла механизациялаш имконини бермоқда.

Замонавий чорвачилик комплекси индустриал характердаги йирик ихтисослашган чорвачилик корхоналарининг янги типи бўлиб, уларда илмий асосланган технология, механизация кенг қўлланилмоқда. Ишлаб чиқаришнинг электрлаштирилганлиги ва автоматлаштирилганлиги ҳамда меҳнатнинг илмий асосда ташкил этилганлиги кам харажат ва меҳнат сарфлаб, кўплаб чорвачилик маҳсулотини етиштириш имконини бермоқда. Масалан, Оҳангарон, Каттақўрғон ва бошқа йирик чорвачилик комплексларида ишлаб чиқаришда маҳсулот бирлигига сарфланаётган меҳнат 2,1—2,5 марта, маҳсулот таннархи эса республиканинг колхоз ва совхозлари фермаларидагидан 1,5—2 марта камдир.

Ишлаб чиқаришни саноат негизида оқилона ташкил этишнинг асосларидан бири тармоқлар ичида ва хўжаликлар ичида ихтисослаштиришни кенг ўтказиш, хўжаликлараро ва хўжалик ичида кооперациялаш формаларини ривожлантиришдир. КПСС Марказий Комитетининг «Хўжаликлараро кооперация ва агросаноат интеграцияси базасида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялашни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарорида таъкидланганидек, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кенг кооперациялаш базасида ихтисослаштириш ва концентрациялаш, уни замонавий индустриал негизга кўчириш — социалистик хўжаликни янада ривожлантиришнинг бош йўналиши, ривожланган социализм шароитида ленинча кооператив план ғояларини амалга оширишнинг янги босқичидир. Шунинг учун ҳам чорвачиликни ихтисослаштириш ва концентрациялашни янада яхшилаш асосий проблемалардан биридир.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаштиришни янада такомиллаштириш масалаларига республикамизда ҳамиша катта аҳамият берилади. Бироқ, чорвачиликда ихтисослаштириш ва концентрациялашнинг эришилган даражаси ҳали анча паст. 1970 йилдан 1975 йилгача қорамоллар сони ўртача бир колхозга ҳисоблаганда 209 тадан 234 тага кўпайди, совхозларда эса 275 дан 241 бошга камайди. Чорвачиликдаги концентрациялаш ва фермаларнинг ҳозирги аҳволи комплекс механизация жараёнларини татбиқ этиш талабларига жавоб бермайди. Чунки типовой сут фермалари камида 400 қорамолга мўлжаллангандир. Қорамолларни майда фермаларга тарқатиб юбориш ҳоллари ҳамон учрайди. Чорвачиликнинг тарқоқлиги фермаларда техника тараққиётини қўллашга халақит беради. Машиналардан фойдаланиш самарадорлигини пасайтиради.

Ватанимиз ва жаҳон практикаси шуни кўрсатадики, ихтисослашган қишлоқ хўжалиги ихтисослашмаган хўжаликка нисбатан катта устунликка эга. Ихтисослашган хўжалик табиат шароитларидан, машина ва ускуналардан самаралироқ фойдаланади. Маҳсулотларни зарур стандартларда тайёрлашнинг катта имкониятига эга бўлади. Ҳозирги шароитда чорвачиликда юз бераётган жараёнлар ихтисослаштиришнинг техника тараққиёти ва ишлаб чиқаришни саноат негизида ташкил этиш билан бирлашиши ягона бир мақсадга — ижтимоий меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилгандир.

Яна бир муҳим масала — чорвачиликда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш даражасини янада оширишдир. Сўнгги йилларда колхоз ва совхозларнинг энг янги машина ва механизмлар билан таъминланганлиги туфайли деҳқончилик ва чорвачиликни механизациялаш даражаси анча ўсди. Бироқ, кўпчилик чорвачилик фермаларида оғир меҳнат талаб қиладиган жараёнларни механизациялаш даражаси ҳали талабга жавоб бермайди. Бунинг натижасида кўпчилик хўжаликларда чорвачилик маҳсулотларини етиштиришга кўп меҳнат сарфланмоқда.

Илғор хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, мавжуд машина ва ускуналар билан ҳам чорвачилик жараёнларини механизациялаш даражасини анча кўтариш мумкин. Масалан, «Малик», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Савай» совхозлари, «Политотдел» колхози ва бошқа кўплаб хўжаликларда сут соғиш, озуқа бериш, оғилхоналарни тозалаш ва бошқа жараёнлар тўла машина-механизмлар зиммасига юклатилган. Оддий ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, Ўзбекистондаги колхоз ва совхозлар чорвачилик фермаларининг механизациялаш даражасини СССР бўйича ҳозирги ўртача даражага етказилган тақдирда ҳам чорвачиликда меҳнат унумдорлигини анча ошириш мумкин.

Ўзбекистоннинг ўзига хос географик ва хўжалик-иқтисодий шароитларида чорва молларн учун мустаҳкам озуқа базасини яратиш ва уларни рационал озиқлантиришни ташкил этиш энг муҳим проблемалардан биридир. Чорвачиликни ривожлантириш бевосита озуқа тайёрлаш ҳолатига боғлиқдир. Маълумки, чорвачилик маҳсулотининг таннархида озуқа воситаларига сарфланаётган харажат анчагина ҳиссани ташкил этади. Табиийки, чорвачиликни ривожлантириш, аввало, озуқа тайёрлашни интенсивлаштириш билан қўшиб олиб борилиши керак.

Республикамизда озуқа тайёрлашнинг ҳозирги ҳолати ривожланаётган чорвачиликнинг эҳтиёжларига ҳали жавоб берадиган даражада эмас. Озуқа базасининг ривожланиши қорамол сонининг ўсишидан орқада қолмоқда. Масалан, сўнгги 8 йил ичида қорамол сонининг ўртача йиллик ўсиш суръати 14,3 процентни ташкил этган ҳолда, озуқа етиштириш атиги 10,9 процент бўлди. Озуқа базасининг структураси ҳам қониқарли эмас.

Мустаҳкам озуқа базаси яратиш проблемаси колхоз ва совхозлар жойлашган зоналарнинг табиий-иқтисодий ҳолатига қараб турлича йўллар билан ҳал қилиниши мумкин. Суғориладиган деҳқончилик районларида озуқа базасини мустаҳкамлашнинг муҳим резервларидан бири, аввало, озуқа экинларининг ҳосилдорлигини ошириш ҳамда улар экиладиган майдонларни кенгайтиришдан иборат. Илғор тажриба шуни кўрсатадики, Ўзбекистоннинг суғориладиган деҳқончилик районларида чорвачиликни ривожлантириш озуқа экинлари етиштириш билан чорвачилик ўртасидаги маълум мувозанатни белгилашга боғлиқдир. Бусиз озуқа базасини мустаҳкамлаш масаласини ҳал қилиш қийин. Экин майдонлари таркибини беда ва бошқа озуқа экинлари майдонини кенгайтириш ҳисобига ўзгартириш фақат чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратиш учунгина эмас, балки пахтачиликни ривожлантириш учун ҳам зарурдир. Бундай экинлар тупроқни соғломлаштирибгина қолмай, уни вилтдан ҳам халос этади. Бундан ташқари бу экинлар чорвачилик учун ниҳоятда қимматли озуқадир. Бироқ, айрим область ва районларда алмашлаб экишни жорий этиш суръатларини тезлаштириш керак.

Яйловларни ўзлаштиришнинг муҳим омилларидан бири уларни сув билан таъминлашдир. Бу борада гарчи анчагина ишлар қилинган бўлса-да, чорвачилик районларида сув проблемаси жиддий масала бўлиб турибди. Директива планларига мувофиқ шу беш йилликда қўшимча равишда 1,5 миллион гектар яйлов сув билан таъминланиши ҳамда 3,5 миллион гектар яйловнинг сув таъминоти яхшиланиши керак. Чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашнинг яна бир шарти яйловлар ҳолатини тубдан яхшилаб, унинг маҳсулдорлигини оширишдир.

Чорвачиликни янада ривожлантиришни сифат ўзгаришларисиз, маҳаллий табиий шароитларга мосланган юксак маҳсулдор чорва зотини яратишсиз тасаввур қилиш қийин. Чорва зотини яхшилаш учун бу ишларни фақат ихтисослашган хўжаликларда, колхоз ва совхозларнинг фермаларидагина эмас, балки колхозчилар, ишчи ва хизматчиларнинг шахсий хўжаликларида ҳам олиб бориш керак. Чунки шахсий хўжаликлар чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда айниқса муҳим аҳамият касб этмоқда.

Шуни ҳам эътиборга олиш кераккки, маҳсулдор чорванинг каттагина қисми саноат технологиясига мослаштирилмаган ёки оз мослаштирилган. Шу муносабат билан қишлоқ хўжалигини индустриал негизга кўчириш шароитида селекция ишларини фақат ҳайвонларнинг биологик имкониятини оширишга қаратишнинг ўзи етарли эмас. Қишлоқ хўжалик объектларини меҳнатнинг техник воситаларига мослашишга қаратилган селекцияни кучайтириш зарур.

Хўжаликнинг соҳасида бўлгани сингари чорвачиликда ҳам, айниқса, чорвачилик саноат негизига кўчирилаётган, фермаларда автоматика, электроника, мураккаб асбоб-ускуналар пайдо бўлаётган, сут соғувчилар ва молбоқарлар ўрнини машинада сут соғиш оператори ва молга озуқа бериш оператори эгаллаётган бир пайтда **мутахассис кадрлар** аҳамияти тобора ошмоқда. Шунинг учун ҳам чорвадор кадрлар тайёрлашга ва уларнинг иш малакасини оширишга, қўнимсизликни тугатишга, чорвачиликдаги мураккаб ихтисосларни эгаллашга алоҳида эътибор бериш керак.

Подани яйловлардан гўштга топшириш пунктига ҳайдаб келишдаги йўқотишларга қарши кураш масаласи ҳам жиддий эътиборни талаб этади. Маълумки, ҳар йили олисдаги яйловлардан шаҳарларда жойлашган гўшт комбинатларига кўп минглаб қўй ҳайдаб келинади. Подани ҳайдаб келиш яхши ташкил этилмаганлиги ва масофанинг ниҳоятда олислиги туфайли қўйлар йўлда анча озади. Бундан ташқари қўйларни ҳайдовчи чўпонлар меҳнатига ва бошқа эҳтиёжларга анчагина маблағ сарфланади. Кўпчилик хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, молларни реализация пунктларига автомашиналарда ташиш анчагина иқтисодий фойда беради. Бироқ, бу усул ҳайдаб боқиладиган чорвачилик районларининг ҳаммасида ҳамиша ҳам қўлланилиши мумкин эмас. Шунинг учун айрим районларда механизациялашган кўчма гўшт комбинатларига ўтиш мақсадга мувофиқдир.

Партиямиз Марказий Комитети чорвачиликни янада юксалтириш юзасидан жуда конкрет тадбирлар белгилади. Чорвачиликни индустриал-илмий асосга қуриш ана шу режаларни амалга оширишга ёрдам беради.

З. АКРАМОВ,
профессор, география фанлари доктори, Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

Қ. АБИРҚУЛОВ,
доцент, география фанлари кандидати.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Ҳаммага манзур

Англия билан Американинг «Пергамон пресс» нашриёти Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» китобини инглиз тилида оммавий нусхада нашр этди. Шу тариқа «Пергамон пресс» Леонид Ильич Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» хотираларини чоп этишни ниҳоясига етказди.

Китоб КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга Ленин ордени ва учинчи «Олтин Юлдуз» медали топшириш пайти тасвирланган фотосурат билан очилади. Ноширлар шу сурат орқали китобхонларнинг эътиборини Леонид Ильичнинг совет халқи олдидаги жуда катта хизматларига жалб этадилар. Замонамизнинг толмас давлат, партия ва жамоат арбоби Леонид Ильич Брежнев китобхонларнинг кўз ўнгида ҳамиша олдинги маррада борувчи, бутун кучини тинчлик ва тараққиёт ишига сарфловчи курашчи инсон сифатида намоён бўлади.

Китобга жойлаштирилган ҳужжатли фотосуратлар Леонид Ильичнинг эндиликда Совет Иттифоқининг муҳим ғалла кони бўлиб қолган Қозоғистон бепоён қўриқ ерларини забт этувчилар тўғрисидаги мароқли, мазмундор ҳикоясини тўлдиради.

Л. И. Брежневнинг юксак партиявий публицистика асарлари бўлмиш «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» трилогияси бутун дунёда кўпчиликка манзур бўлмоқда. Бутуниттифоқ авторлик ҳуқуқи агентлиги орқали тузилган шартномаларга биноан трилогия 18 та капиталистик ва ривожланаётган мамлакатда 15 тилда жами икки миллион нусхадан ортиқ тираж билан нашр этилди.

(ТАСС).

ХАЛҚЛАРНИНГ ТИНЧЛИГИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Халқаро жамоатчилик ва матбуот КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг сайловчилар ҳузуридаги нутқини ҳали ҳам батафсил шарҳлаб бермоқдалар. Турли мамлакатлардаги таниқли сиёсий ва жамоат арбобларининг баёнотларида, матбуот материалларида етмишинчи йиллардаги даврда бўлганидек, саксонинчи йилларда ҳам Совет Иттифоқи кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш учун, қурол-яроғларни қисқартириш учун, халқлар ўртасида яқинлашув ва ҳамжиҳатлик учун курашиш ниятида эканлиги таъкидланмоқда.

«Нойес дойчланд» газетаси (ГДР) Л. И. Брежневнинг нутқини «Тинчлик доктринаси» деб атади. Бу — келажакни кўзловчи нутқ, ҳозирги ўн йилликда инсоният олдида турган йўллар ва мақсадларни кўрсатувчи нутқдир, деб ёзади газета. Буржуа сиёсатчилари келгуси ҳафталарда қандай воқеалар рўй беришини айтишга ботина олмай турган бир пайтда Л. И. Брежнев 80-йилларда кутилаётган энг муҳим сиёсий воқеаларни кўрсатиб берди. Совет раҳбари нутқининг донолиги ва донишмандлиги империалистик лагерда авж олиб турган васвасадан мутлақо фарқ қилади. Л. И. Брежнев нутқининг руҳига сингдириб юборилган умидворлик, тинчликсеварлик ва келажак олдидаги масъулият Вашингтондаги баъзи бир сиёсатдонларнинг «Бадавий Ғарб» позицияларида туриб қилаётган ҳаракатларининг мутлақо акси эканини тасаввур этиш қийин эмас.

«Русларнинг тинчлик соҳасида кутилаётган юриши бошланди», — деб ёзади **«Нью-Йорк таймс»** газетаси Л. И. Брежневнинг нутқини шарҳлаб. Бу нутқ АҚШдаги кўпгина сиёсий арбобларга ва жамоатчиликка катта таъсир ўтказганини газета алоҳида уқтиради. Президентнинг ташқи сиёсат соҳасидаги баъзи бир маслаҳатчилари совет раҳбарининг нутқида баён этилган таклифларга тузукроқ эътибор бериш кераклигини айтдилар, деб ёзади газета.

Л. И. Брежнев ўз нутқида уқтириб ўтганидек, «зўравонлик сиёсати» янги тарғиботчиларининг авантюристик доктриналари» қандайдир алоҳида мамлакат ёки мамлакатлар группаси учунгина хатарли бўлиб қолмай, барча давлатлар ва халқларнинг тинчлиги ҳамда хавфсизлигига таҳлика солмоқда, деди Американинг истеъфодаги генерали **Х. Хестер.** «Совуқ уруш»ни қайтадан бошлаш йўлидаги кескин бурилиш телбаликдан бошқа нарса эмас. Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсати қаршисида бу нарса айниқса равшан кўриниб турибди. Совет давлати ўзи вужудга келган пайтдан бошлабоқ тинчликни мустаҳкамлаш, сиёсий системаларидан қатъи назар барча мамлакатлар билан ҳамкорликни ривожлантириш учун қатъият билан изчил ҳаракат қилиб келди. Халқаро муносабатларда идрок ва реалистик ёндашишнинг тантанасига умид қилмоқ керак.

Л. И. Брежневнинг нутқи — халқларнинг тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун кураши ишига қўшилган муҳим ҳиссадир, деди Англиянинг таниқли жамоат арбоби, жаҳон Тинчлик Кенгашининг аъзоси **Ф. Свифт.** СССРнинг тинчликсевар, изчил, амалий сиёсати — дунёнинг турли мамлакатларидаги холис ниятли миллион-миллион кишиларнинг тинчлиги учун курашни кучайтиришнинг муҳим омилидир.

Л. И. Брежнев, деб ёзади Ливандаги **«Ан-Наҳор»** газетаси, Америка империализмини қаттиқ қоралаб, АҚШ раҳбарлари кескинликни юмшатишни қўпормоқда ва социалистик ҳамда бошқа мустақил давлатларга ўз айтганини қилдиришга уринмоқда, деб айблади.

(ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАР АЗМУ ҚАРОРИ

КОБУЛ, 27 февраль. (ТАСС). Реакциячи кучлар ва чет эл агентлари Кобулда тартибсизлик чиқаришга уриниб кўрган эдилар. Ҳозир шаҳардаги ҳаёт тамомила нормал изга тушди. Ҳамма саноат корхоналари, муассасалар ва магазинлар ишлаб турибди.

Афғонистон меҳнаткашлари Апрель революциясининг ғалабаларини ҳимоя қилишга, Ватанни босмачилар ҳаракатидан муҳофаза қилишга маҳкам бел боғлаганлар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ. ВСИП район ва шаҳар ташкилотларида партия конференциялари ниҳоясига етди. Конференция иштирокчилари ВСИП Марказий Комитетининг партия XII съездига тезисларини муҳокама қилдилар, ўтган беш йиллик мобайнидаги ишларга якун ясадилар, келгуси вазифаларни белгиладилар.

● НАЙРОБИ. Сейшель ороллари прогрессив халқ фронти Америка ҳарбий қўшинларини Ҳинд океанида кўпайтираётганлигини қатъий қоралади.

Сейшель ороллари Республикаси пойтахти — Викториядан олинган хабарларга кўра, иш ҳукмрон партиянинг фавқулодда съездида Ҳинд океанидаги барча ажнабий ҳарбий базаларни тугатишни талаб этувчи резолюция қабул қилинди.

(ТАСС).

Родезия: ЯНГИ МУСТАМЛАКАЧИЛАРГА ХОС САЙЛОВ

Родезияда парламент сайловига қўрилган бутун тайёргарлик ишлари инглиз мустамлакачи маъмурларининг бу сайловни найрангбозликка айлантириш, Зимбабве ватанпарварлик фронтини мамлакат келажагини ҳал этишда қатнашишдан четлаштириш, Солсбеоидаги ҳокимият тепасига Ғарб монополияларининг иродасига итоатгўй сотқин қўғирчоқларни ўтқазиб қўйиш ниятида эканлигидан далолат беради.

Лондон ўзининг янги мустамлакачилик режаларини амалга ошириш учун ўтган йилнинг декабрь ойидаёқ консерваторлар партиясининг таниқли арбоби лорд Соумсни губернатор лавозимида Солсберига юборган эди. Ҳолбуки бу партия раҳбарларининг Родезиядаги иқтисодий манфаатлари жуда катта. Бу мамлакатни кўпинча «Англия лордлар палатасининг томорқа чорбоғи» деб аташлари бежиз эмас. Консерваторларнинг раҳбар табақаси орасидаги сал-пал таниқли ҳар бир арбобнинг Родезияда каттагина ер-мулки бор. Родезия саноатини айтмайсизми. «Лондон — Родезия» ёки «Лонро» деган маънодор номли монополистик бирлашма унинг саноатида ҳукмронлик қилиб турибди. Қиролича Александранинг эри сэр Ангус Огилви, Г. Макмилланнинг куёви сэр Ж. Эмери, Соумснинг божаси лорд Д. Сэндис бу бирлашманинг ишбошиларидир.

Номдор консерваторларнинг Жанубий Африка Республикасидаги молиявий-иқтисодий манфаатлари бундан ҳам катта. Бу ердаги апартеид шароитида бебилиски даромадлар келтирувчи компанияларнинг кўпдан-кўп акциялари уларнинг қўлида турибди. Ҳозирги консерваторлар ҳукуматининг Африка жанубида ирқчиликни сақлаб қолишдан, Родезияни Жанубий Африка Республикасининг иқтисодий қўшоғига, Жанубий Африкани қитъадаги мустақил мамлакатлардан тўсиб турувчи ўзига хос қалқонга айлантиришдан бевосита манфаатдорлиги мана шундан келиб чиқади.

Лорд Соумс Родезияга келган дастлабки кунларидан бошлабоқ сайловда қатнашувчи партияларга нисбатан «холис» ҳакам ниқобини иткитиб ташлаб, қора танли квислинг Музорева тарафига ошкора ўтиб олганини ҳозир ҳатто буржуа матбуоти ҳам тан олмоқда. Бунинг устига лорд Соумс Родезия тўғрисидаги Лондон битимларига хилоф равишда Жанубий Африка Республикаси қўшинларини Родезия территориясидан чиқартириб юборишга эришиш бир ёқда турсин, аксинча, Жанубий Африка Республикасининг қотилларини Зимбабве ватанпарварлик фронти тарафдорларидан ўч олишда ёрдам берувчи асосий кучга айлантирди. Лондон билан Претория Жанубий Африка Республикасининг солдатлари чиқиб кетганлиги тўғрисидаги ёлғон гапларни айтганларидан кейин орадан уч ҳафта ўтгач «Нью-Йорк таймс» газетаси бундай деб ёзди: «оқ родезияликларнинг уруш олиб боришларига ёрдам бераётган Жанубий Африка Республикасининг одамлари Родезияда жуда хилма-хил либосларда учраб турибдилар».

Ҳозирча лорд Соумс Родезияда оқ танлилар давлатига негиз бўлган ирқчилик қонунларини тўла-тўкис дахлсиз қолдириш билан бирга, фавқулодда аҳволни яна 6 ойга узайтирди. Британиянинг мустамлакачи маъмурлари фавқулодда аҳвол тўғрисидаги қонун ниқоби остида Зимбабве ватанпарварлик фронти кучларига кенг миқёсда ҳужумни авж олдириб юбордилар.

Зимбабве ватанпарварлари сайловолди кампаниясини сиёсий террор ва таъқиблар авж олиб турган нақадар қийин шароитда бошлаганликлари равшан. Озодлик кучларининг раҳбарлари ўртага ташлаган сайловолди программалари сайловчиларнинг ақл-идроки учун курашда жуда катта роль ўйнаши лозим эди. Расмий пропаганда оқ танли аҳолини «қора танлилар экстремизми» билан қўрқитишга уринаётган бир пайтда ватанпарвар кучлар раҳбарларининг сайловолди программаларига тенг ҳуқуқлилик принциплари асос қилиб олинган. Зимбабве ватанпарварлик фронти раҳбарлари Ж. Нкомо билан Р. Мугабе ҳар қандай кўринишдаги ирқчиликка якдиллик билан қарши чиқиб, «мустақил Зимбабведа ҳамма учун жой етади» деб таъкидладилар. Улар бир вақтлар европалик фермерлар тортиб олган, аммо ҳозир бўш ётган ерлар африкаликларга берилиши кераклигини айтиш билан бирга европалик фермерларнинг товар хўжаликларини дарҳол национализация қилмоқчи эмасликларини уқтириб ўтдилар. Ватанпарварларнинг программаларида уруш натижасида путурдан кетиб қолган Родезия экономикасини қайта тиклашга, ирқчилик зулми остида қашшоқларча кун кечириб келган африкалик аҳолининг турмуш даражасини оширишга катта ўрин берилган.

Натижада ватанпарварлик фронти сайловолди кампаниясини бошлаган пайтдан бери ўтган қисқа давр ичида аҳолининг фронт раҳбарларини қўллаб-қувватлаши кучайди, епископ Музореванинг обрў-эътибори эса пасайиб бормоқда. «Рэнд дейли мейл» газетасининг ёзишича, юз минглаб африкаликлар қамоққа олиниш хавфига парво қилмай, полиция тўсиқларидан ошиб Зимбабве ватанпарварлик фронти митингларига тўпланмоқдалар. Мазкур газета Жанубий Африка Республикасида нашр этилиши ҳисобга олинадиган бўлса, унинг бу иқрори диққатга сазовордир.

Ана шундай вазиятда мустамлакачи маъмурлар сайлов якунларини қўпол равишда сохталаштиришга ҳозирлик кўрмоқдалар. Соумс ўз найрангларига ҳеч кимнинг шоҳид бўлмаслиги учун демократик матбуот вакиллари бўлмиш чет эл журналистларининг, шунингдек, Африка Бирлиги ташкилоти кузатувчиларининг Родезияга киришига рухсат беришдан бош тортди. Мавжуд маълумотларга қараганда, ҳамма сайлов бюллетенлари Родезиядан Англияга олиб кетилар эмиш, сайлов натижалари эса М. Тэтчер ҳукумати билан дастлабки маслаҳатлашиб олингандан кейин... 4 мартдагина эълон қилинар эмиш.

Бу найрангдан келиб чиқадиган хулоса равшан кўриниб турибди. Англия ватанпарварлик фронтини ҳокимиятга йўлатмасликка, Зимбабвега халқ манфаатларига зид режимни тиқиштиришга уринаётганлиги Родезиядаги аҳволни чинакам бартараф этишга имкон бермайди. Бундан ташқари, мазкур уринишлар тинчлик иши учун жуда хатарлидир. Англия Жанубий Африка Республикасининг ёрдамида амалга ошираётган янги мустамлакачилик режаси Родезияни граждан уруши ёқасига судрамоқда.

С. КУЛИК.
(ТАСС).

МАНГУ БЎЁҚЛАР

РЕРИХЛАР АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ МАДАНИЙ ҲАЁТИДА КАТТА ВОҚЕА

«Мен ҳақиқий нафосат нималигини, унинг куч-қудратини рассом Николай Рерих асарлари мисолида кўрдим, ҳис қилдим».

Ж. НЕРУ.

Ўзбекистон Давлат санъат музейида ташкил этилган Рерихлар асарлари кўргазмаси республикамиз жамоатчилигида катта таассурот қолдирмоқда. Музейга ташриф буюраётган нафосат ихлосмандлари жаҳон тасвирий санъатининг буюк намояндалари қаторида турадиган ота-бола рассомлар — Рерихлар маҳоратига, уларнинг мўйқалами куч-қудратига бир овоздан таҳсин айтаётирлар. Қуйида эълон қилинаётган икки таассурот ҳам бундан гувоҳлик беради.

Бернора ҚОРИЕВА,
СССР халқ артисти.

— Мен Рерихлар асарларини аввал ҳам бир неча бор кўрган бўлсам-да, лекин ҳозиргидек улар билан яқиндан танишмаган эдим. Ғоятда халқчил, ўзига хос, бетакрор бўёқлар! Бу ранглар фалсафий туйғулар билан йўғрилган. Расмларни кўрар эканман, табиат, унинг биз учун ғоятда зарур фазилатлари, имкониятлари, афзалликлари ҳақида чуқур ўйга толдим. Рассомлар ҳаётдан олинган манзараларни шундайгина кўчириб қўймаганлар. Уларда катта мантиқ, ҳаёт ҳақиқати, эзгуликка даъват, энг муҳими, инсоният учун ғоятда зарур бўлган инсонпарвар нафосат бор.

Николай Рерих муваффақияти сирини ҳаётни мукаммал ўрганишда деб биламан. Санъаткор дунёнинг қарийб барча мамлакатларини кезиб чиққан ажойиб сайёҳ сифатида ҳам танилган кишидир. У сафар вақтида кузатганларини асарларида умумлаштира билган. Шу боисдан ҳам ижодкор картиналарида тасвирланган манзараларни, хусусан, тоғлар кўринишларини географик жиҳатдан фарқлаб бўлмайди. Бу, жуда кўп маданият арбобларимиз тўғри таъкидлаганларидек, фақат инсоният учун яратилган асарлардир.

Рерихнинг ўғли Святослав ҳам отасига муносиб рассом бўлганлиги кишини қувонтиради. Унинг мўйқаламига мансуб портретлар алоҳида диққат-эътиборга сазовор. Портретларда тасвир этилган қаҳрамонларнинг ташқи қиёфаси ҳам, ички олами ҳам бирдай мазмунли.

Николай ва Святослав Рерих асарлари республикамизда, қолаверса, бутун Ўрта Осиёда биринчи марта намойиш этилаётир. Бу билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Инсоннинг энг эзгу идеалларини тараннум этган, табиатнинг мўъжизакор кўринишларини бетакрор тасвирлаган буюк рассомлар асарлари бўёқлари ҳеч қачон ўчмасин.

Гулнора ДЎСИЕРОВА,
ТошДУ студенти.

— Шундай буюк рассомлар асарлари кўргазмасини ташкил этган кишилардан, партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлигидан ғоятда мамнунмиз. Музейда намойиш этилаётган асарлардаги нафосат эзгу ниятли ҳар бир инсонга керак! Менга, айниқса, рассомларнинг «Ҳимолай» туркумига кирувчи асарлари ёқди. Расмларда машҳур тоғ манзаралари ғоятда сўлим, серзавқ ва жозибали тасвирланган. Тўғри, биз Ҳимолай тоғлари манзараларини ўзида ифода этган бошқа картиналарни ҳам кўрганмиз. Лекин, Рерихлар мўйқалами билан дунёга келган асарлар уларга ўхшамайди. Ота-бола санъаткорлар табиатнинг ҳар бир кўринишига катта фалсафий фикр юклаганлиги билан мақтовга сазовор. Шу боисдан ҳам уларнинг, катта-кичиклигидан қатъи назар, қайси бир картинаси олдида тўхтаманг, чуқур ўйга толасиз, мушоҳада қиласиз.

Портретлар орасида Святослав Рерихнинг отасига бағишланган иши ҳам бор. Бу асар кўргазмага ўзига хос файз киритиб турибди. Музей ходимлари кўргазма бошланишида бу портретни қўйиб жуда тўғри иш қилганлар. Нафосат мухлислари энг аввало Николай Рерих билан учрашиб, унинг ўлмас қиёфаси ҳақида маълум тасаввурга эга бўлишлари керак эди. Шундай бўлаётир. Ғоятда халқчил чизилган «Николай Рерих» портрети жаҳон тасвирий санъатининг энг яхши намуналаридан биридир.

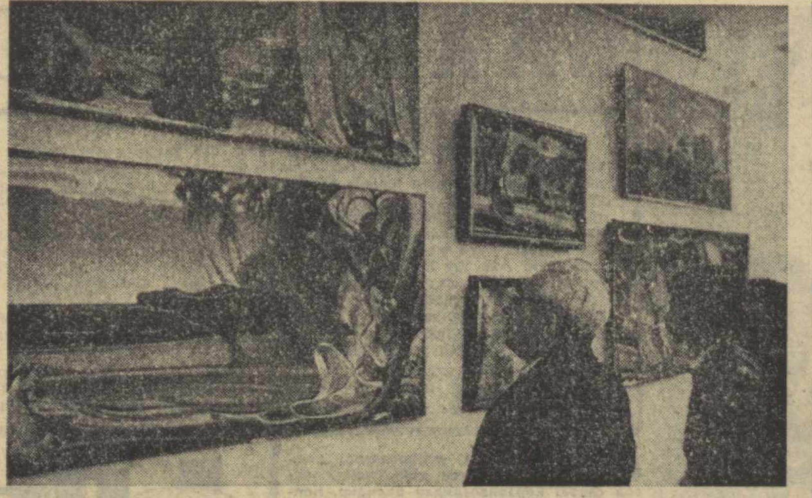

Суратда: Кўргазма залларида.

АХБОРОТ

АНДИЖОН

АЗИЗ ЁДГОРЛИК

Шаҳардаги Крупская номли истироҳат хиёбонида Владимир Ильич Ленин ёдгорлиги қад кўтариб турибди. Бу ҳайкал андижонликлар учун айниқса қадрлидир.

Унинг ўз тарихи бор: улуғ доҳий вафот этганлиги тўғрисидаги хабар Андижонга етиб келганида шаҳар меҳнаткашларидан Ильичга ёдгорлик ўрнатиш ҳақида таклифлар туша бошлайди. Шаҳар большевиклари бошчилигида маблағ тўпланиб, Ленинградга буюртма бериладн. Ленин сиймосини атоқли ҳайкалтарош В. В. Козлов яратади.

Доҳийнинг бронзадан қуйилган шу хилдаги ҳайкали мамлакатимизнинг фақат уч жойида — Ленинграддаги Смольний саройи олдида, Армавир ва Андижонда ўрнатилган.

Ҳозирги пайтда областда В. И. Ленининг 182 ҳайкали ва бюсти бор. Бу андижонликларнинг улуғ доҳийга бўлган чексиз ҳурмат-эҳтироми рамзидир.

БАЛИҚЧИДАН ОЛИМПИАДА ОБЪЕКТИГА

Балиқчи районидаги Ўрмонбек қишлоқ ҳунар-техника билим юртининг 23 талабаси Москва Олимпиада объектлари қурилишида ишлаш учун жўнаб кетди. Бу шарафли ишга билим юртида аъло ўқиш билан қурилиш соҳасида яхшигина тажрибага эга бўлган ёшлар танлаб олинди.

Олимпиада объектларида меҳнат қилиш бахтига муяссар бўлган ёшлар кузатиб қолувчи тенгдошлари ва устозларига бу катта ишонч учун муносиб ишлашга ваъда бердилар.

ШАХСИЙ ХЎЖАЛИКЛАР ҲИССАСИ

Андижон районидаги Охунбобоев номли сабзавотчилик совхози маъмурияти шахсий хўжаликларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга катта аҳамият бермоқда. Шу мақсадда сўқимга мол боқаётган оилаларга ўтган йили 200 тоннадан ортиқ дағал хашак тарқатилди. Совхозда шахсий хўжаликлардаги моллар соғлиғини назорат қилиш ва тўғри рацион тузишда кўмаклашиш учун мутахассислардан иборат алоҳида комиссия тузилган.

Ҳозир совхоздаги 2600 оила тўрт мингдан ортиқ уй ҳайвони ва кўплаб парранда боқмоқда. Улар шахсий хўжаликларда етиштирилган молларни давлатга етказиб бермоқдалар.

Совхоз бу йил аҳолига яна минг бош бройлер жўжа тарқатишни режалаштирган.

Р. РАҲМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикаси ишчиси Диляра Аметова янги тикув автоматларида муваффақиятли ишлашни ўзлаштириб олди. У аъло сифатли маҳсулот тайёрлаш билан бирга смена топшириқларини ортиғи билан бажармоқда, орттирган бой тажрибасини ёшларга қунт билан ўргатмоқда. Суратда: Д. Аметова (ўнгда) шогирди Шоҳида Қосимова билан бирга.

В. Сироткин фотоси.

АХЛОҚ ВА ОДОБ

ТУРМУШ ГЎЗАЛЛИГИ

Яқинда бир аёл ёнимга келди. У ўзини йиғидан тиёлмасди.

— Тақдирим қурсин, мунча аччиқ бўлмаса, бирор маслаҳат беринг? — деди у.

Унинг юз-кўзи жуда таниш кўринди, аммо тезда эслай олмадим.

— Болаларимиз ёшлигида 44-боғчага бирга боришар эди-ку... Эсладингизми?..

— Ҳа, айтганча, ўша Шоҳидахонмисиз? — дедим. У вақтда бу аёл хушрўй, келишган жувон эди. Энди жуда ўзгариб кетибди, ёшига нисбатан анча қари кўринади. Кўзларида ташвиш аломатлари...

— Қизингиз ўқишини битириб олдими? — деб гап бошладим.

— Йўқ, — Шоҳидахон чуқур хўрсинди. — Отаси билан ажралиб кетганимиздан буён ўқимайди ҳам, ишламайди ҳам. Ҳозир бувисиникида.

— Нега ундай бўлди? — деб юборганимни ўзим ҳам билмай қолдим.

Аёл кўзида қалққан ёшини бармоғи билан артиб қўйди-ю, аммо индамади. Оғир изтироб чекаётгани чеҳрасидан сезилиб турарди. Хаёлимдан ўша пайтлардаги нохуш воқеалар бирма-бир ўта бошлади...

Шойиста тўрт-беш ёшлар чамасидагиширингина қизча эди. Бечора қизалоқнинг йиғламаган куни кам бўларди. Боғча соат еттигача ишларди. Ҳамма ота-оналар болаларини вақтида олиб кетишарди. Ёлғиз Шойистагина йиғлаб, қоп-қора кўзларини мўлтиратиб, эшик олдида ота-онасини кутарди. Тарбиячи опанинг доимо нолиб: — «Ҳайронман буларга, эр-хотин урушса, болада нима гуноҳ! Болани боғчадан олишни сансолар қилишгани-қилишган. Тунов куни соат саккизгача кутдим, сўнг қизини уйимга олиб кетдим. Қидириб келишар деган эдим, қаёқда, эртаси куни дадаси келиб, кечирим ҳам сўрамай қизни олиб кетди», деган гаплари ёдимга тушди. Ҳақиқатан, қизчани ҳар доим тирноғи ўсган, сочи пахмайган, қаровсиз ҳолда кўриб ачинардик.

Аёлнинг қандай мақсадда келганини билиш учун яна Шойистадан гап очдим.

— Шойиста биздан кечган, на отасини ва на мени, дейди. Турмуш қилувдим, фарзанд кўрмадим, ажралиб кетдим, ҳозир ёлғизман... Шойистага насиҳат қилсангиз, уйга қайтса, деб келувдим. Зора инсофга келиб қолса. Ҳадеб ўша вақтдагиларни юзимга солгани-солган, мени ташлаб қўйгансизлар, дейди. Кичкина бўлса ҳам эсида экан. Энди бўйи етиб қолди. Жуда ташвишланаман, бир фалокатга йўлиқмаса... — деди аёл юм-юм йиғларкан.

Ҳа, элда нимани эксанг, шуни оласан, деган гап бор. Аёлнинг ўзи бебахт бўлибди, бунга ўзи айбдор. Енгилтаклиги оқибатида қизини ҳам бахтсиз қилибди... Бу ўринда атоқли педагог Сухомлинскийнинг ўгитларини эслаш ўринлидир: «Ҳар бир инсон, — дейди у, — болалигида меҳр ва ҳамдардликни талаб этади. Борди-ю, бола бераҳмлик вазиятида ўсса, яхшилик ва гўзалликка нисбатан парвосиз бўлиб қолади». Бу оила учун ўта кўнгилсиз бир ҳолдир.

Дарҳақиқат, Шойиста авжи меҳрга, шафқат, ширин сўз ва ёрдамга муҳтожлик пайтида ота-онасидан нима мурувват кўрди? Энди-чи, ота—она ундан шафқат, меҳр кута оладими? Ўкинч, изтироб, соғинч, алам Шойиста қалбини поралаб, сўнг тош қилиб юборгани аниқ эмасми? Билмадим, менинг насиҳатларим қиз кўнглини юмшатармикан? Шоҳидахон ақл ва фаросат билан иш тутганида эди, балки шундай бўлмасди.

Қўша қариб, муроди мақсадига етган нуроний отахон ва онахонларнинг изларини кўзга суртгиси келади кишининг. Неча-неча мард ўғиллар ва лобар қизларни вояга етказиб, қуда-анда қилиб, ҳаётнинг ҳамма босқичида эр-хотин бир-бирларини тушуниб, суяб, бир-бирларига парвона бўлиб, тотли турмуш нашидасини сурмоқдалар.

Тошкент область, Оржоникидзе районидаги 25-мактабда олти ёшли болаларни мактабга тайёрлашни эксперимент синовдан ўтказишга тўғри келди. Синфда болалар кўп. Бир-бирларидан ширин, ёқимтой. Шулар ичида Азмиддин исмли бола одоби, ширинсуханлиги билан эътиборимизни тортди. Бу боланинг ота-оналари билан суҳбатлашдик. Азмиддин табаррук бир оилада вояга етаётганлигининг шоҳиди бўлдик. Шу оила аъзоларининг юксак ахлоқ эгалари эканлигининг боиси, ўзаро аҳиллик ва бир-бирига ҳурмат сингари фазилатларнинг Низомхўжа ота Шарифхўжаевдан ўғилларига, ўғилларидан эса уларнинг бола-чақаларига ўтаётганлигидадир.

Серфайз бу хонадонда ҳамманинг юзида табассум. Ота ҳар тонг оила аъзоларининг кунларини хайрли ва хушчақчақ ўтишини таъминлашга ҳаракат қилар, кўча эшикни ланг очиб хонадонга бахт-саодат кирсин, деб ният қиларди. Боғдаги меваларнинг сархилини териб, меҳр билан хонтахтага қўярди. Қайнона эса келинлар тургунча, кечқурун оширб қўйган хамирдан иссиқ нон ёпиб, нонуштa ҳозирлар эди.

Оила аъзоларининг катта-ю кичиги жамулжам бўлиб нонушта қилишга ўтиришар, ҳаммасининг кайфияти чоғ, бир-бирларига самимий мулозамат қилишарди.

— Ойижон-ей, эрталабдан безовта бўлибсиз-а, бизларни уйғотсангиз бўлмасмиди. Бир ўзингиз нон ёпибсиз, — дерди келинлар.

— Сизлардан ўргилай, кечгача ишлаш осонмас, мен уйдаман-ку? — дерди қайнона меҳрибонлик билан.

Ўғил ва келинлар ишга кетишаркан, ота ва она уларни худди узоқ сафарга жўнатаётгандек оқ йўл, омад тилаб қолишади. Набиралари буви, бувалари бағрида яйраб кунни ўтказишади. Кечқурун бу хонадондаги файз, тароват яна ўзгача бўлади. Келинлар елиб-югуриб хизмат қилиб, кечки овқатни ҳам шундай жамулжам бўлиб баҳам кўришади.

Ҳаётда яхшилик, ширинсуханликдан аъло фазилат борми? Бу олижаноб сифатлар катталардан болаларга, аввало, оилада сингади. Бола қалби шунчалик ҳис-туйғуга мойил бўладики, уни қанча инъом этсангиз, шунча қабул қила олади ва шунга одатланади. Ёшликдан унда инсоний фазилатлар таркиб топиб шаклланади.

Академик Т. Қори Ниёзий «Самимият инсоннинг энг олижаноб фазилатларидан биридир. Ҳақиқатан ҳам у, инсоннинг табиатдаги мавқеига муносибдир», — деб таъкидлаган эди. Дарҳақиқат, инсон ҳамиша ўзини ҳайрли ишларга тайёрлаши, эзгу орзу-ниятларини амалга оширишга муваффақ бўлмоғи лозим.

Инсон учун энг муҳим нарса — ўз тақдирини ўзи оқилона ҳал қилишдир. Ёмонликни яхшиликка айлантира олиш ёки жаҳлни босиқлик билан босиб, ақл-фаросат билан иш тутиш энг яхши фазилатлардандир. Яхши муомала кишини юксакликка кўтаради, аксинча, қўпол муносабат оилани барбод этибгина қолмай, балки шу оилада тарбия олаётган болаларни издан чиқаради.

Сергели шаҳар, Ишчи кўчасидаги 17-уйда яшовчи Исмоил ота ва Шарофат хола икки ўғилни не-не ниятлар билан ўстириб, уйли-жойли қилишган эди. Катта ўғил Янгийўлда яшайди. Ота-онадан ойда, йилда бир хабар олса, оладики, бўлмаса йўқ. Кичиги — Миржалил эса чол-кампир билан бирга яшайди. Лекин бу оилада тотувлик йўқ. Ўғил ота-онага дўқ қилади. Келин — Фотима эрининг катталарга қилаётган муомаласини кўравериб, бора-бора ўзи ҳам қайнона, қайнотасига қўпол муносабатда бўладиган бўлиб қолди. Шунинг учун болалар ҳам ота-оналари каби бува-бувиларини беҳурмат қиладилар. Кексалар бир иш буюришса, улар рад этиб, гап қайтаришади.

Фотима сотувчи бўлиб ишлайди. У ишга эрта кетиб, кеч қайтади. Уй юмушлари қайнонанинг зиммасида. Дастёр бўлиб қолган қизлар бувисига раҳм қилмайдилар. Уйга тик кириб, тик чиқадилар.

Қилмиш-қидирмиш деган гап бор халқимизда. Вақти келиб, Миржалил ва Фотималар ҳам ўз ота-оналарига қандай «каромат» кўрсатишган бўлишса, фарзандларидан ҳам шундай «каромат» кўришлари мумкин. Инсон кўнгли шунчалик нозикки, сал гап билан дарз кетиши мумкин. Бу дарзни эса тузатиш қийин.

Ҳаёт кўркам ва мазмунли, ҳамма нарса бисёр. Шу гулгун ҳаётга муносиб кишилар бўлишни турмушнинг ўзи тақозо этаяпти. Оилада ота-она ва фарзандлар иноқлиги оиланинг гўзаллигинигина эмас, шу билан бирга жамиятимиз равнақини ҳам таъмин этади. Зеро, СССР Конституциясида алоҳида таъкидланганидек «СССР гражданлари болаларни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиши, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлаши, социалистик жамиятнинг муносиб аъзолари қилиб ўстириши шарт. Болалар ота-оналари тўғрисида ғамхўрлик қилишлари ва уларга ёрдам бериб туришлари шарт». Ҳар бир ота-она, ҳар бир ўғил-қиз совет кишисининг инсоний бурчи бўлган ана шу талабларга қатъий амал қилмоғи лозим.

Қ. АБДУЛЛАЕВА,
педагогика фанлари кандидати.

СПОРТ

ХАЛҚАРО ТУРНИР:

КУЧЛИЛАР САРАЛАНМОҚДА

Ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган халқаро турнир баҳслари тобора қизғин тус оляпти. Ёш футболчилар қор босган майдонларда спортчиларга хос сабр-матонат билан куч синашмоқдалар. Иккинчи тур ўйинлари мухлисларда яхши таассурот қолдирди. СССР-1 командаси бу сафар «Қибрай» спорт комплексида Венгрия коллективи билан учрашди. Футболчиларнинг 80 минутлик ҳаракатлари натижасиз қолди. Дарвозаларга биронта ҳам тўп киритилмади. «Старт» стадионида эса ўзининг биринчи учрашувини ўтказган РСФСР вакиллари ГДР командасига имкониятни (0:1) бой беришди.

СССР-2 командаси ҳам илк марта майдонга тушди. Бу команда «Политотдел» колхози стадионида Финляндия коллективини қабул қилиб, муваффақият қозонди. 2:1 ҳисобида ғалабага эришган футболчиларимиз қимматли қўш очкони қўлга киритишди. Свердлов номли колхоз стадионида эса Польша ва Чехословакия командалари учрашдилар. [illegible] иккинчи [illegible] жумкотор [illegible] ди. Польша [illegible] дарвозасига [illegible] киритишди [illegible] муста[illegible].

Шу [illegible] собақада кучли командалар кўзга ташланиб қолди. Чунончи биринчи группага кирувчи коллективлар орасида СССР-1 ҳамда Венгрия футболчилари 3 тадан очко билан фахрли ўринларни эгаллаб туришибди. 2-группада ЧССР командаси 4 очко билан пешқадамлик қилмоқда.

ФУТБОЛ:

СОВРИН УЧУН КУРАШ

СССР кубоги учун мусобақалар дастлаб Самарқандда бошланганини маълум қилган эдик. Ўтган куни соврин учун курашаётган коллективлар ўртасида қолган учрашувлар бўлди. Ўйинлар Сочи, Ужгород, Тбилиси, Боку, Ереван, Душанба ва Фарғона шаҳарларида ўтказилди. Бунда «Зенит», «Кубань», «Динамо» (К), «Карпати», «Динамо» (Тб), «Қайрат», «Торпедо» (К), «Динамо» (Мн), «Нефтчи», «Арарат», «Металлург», ЦСКА, СКА (Р), «Помир» ва «Динамо» (Ст) командалари ғалабага эришдилар. Қолган учрашувларда дуранг ҳисоблари қайд қилинди. Фарғона зонасига кирувчи коллективлар билан куч синашадиган «Пахтакор» футболчилари учрашувни энди ўтказадилар. Ҳар бир зонадан 2 тадан ғолиб командани аниқлаш ўйинлари 10 мартда ниҳоясига етади.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **БАСКЕТБОЛ.** Тошкентнинг «Университет» командаси мамлакат чемпионатининг ҳал қилувчи давраси учрашувларини муваффақиятли ўтказяпти. Баскетболчиларимиз бугунгача 3 марта майдонга тушдилар. Жумладан, Харьковнинг «Строитель» (92:82), Куйбишевнинг «Строитель» (71:69), Фрунзенинг «Политехник» (111:94) командалари билан учрашиб, жами очколарини 10 тага етказишди.

● **ХОККЕЙ.** «Бинокор» командаси мавқеини мустаҳкамламоқда. Хоккейчиларимиз сафарда Риганинг «Латвиянс Берзс» командаси билан учрашиб 9:3 ва 6:2 ҳисобида муваффақият қозондилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўсмирлар ижоди. 10.35 — Шундай кун келади. Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — Адабий ўқиш. 16.55 — Концерт. 17.25 — Подмосковье учрашувлари. 17.55 — Ўлмас Кашчей. Бадиий фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Жасорат. 20.10 — Ўн тўртлар учун стол. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Г. Товстоногов билан учрашув. 23.45 — Дунё воқеалари. 24.00 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.20 — Мультфильм. 18.45 — Инсон болаликдан бошланади. 19.15 — Ғўзанинг янги истиқболли сортларига кенг йўл. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Футбол бўйича халқаро турнир. Ўзбекистон—Финляндия. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап? 22.35 — Капалаклар ёши. Спектакль.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Эстетика асослари. 21.05 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.35 — Ўқув кўрсатуви. 22.35 — Май юлдузлари. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — Ўзбекистон Давлат телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 10.40 — Ленинном программаси. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорва қишлови қандай ўтмоқда. 13.30 — Беш йиллик илғорлари. Сизлар учун. 14.00 — Қишлоқларимиз жамоли. 18.30 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.45 — Юность Узбекистана. 20.15 — Сўнгги ахборот. 21.00 — Ҳосил ҳақида ғамхўрлик қилиб. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.40 — Футбол бўйича X Халқаро ўсмирлар турнири. СССР-1 — Болгария. 22.28 — В. Лацис «Бўрон» романи асосида радиоспектакль.

Сирдарё область ҳунар-техника таълими бошқармасининг
ХОВОС РАЙОНИДАГИ
3-ҚИШЛОҚ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
1980—1981 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КЕНГ ИХТИСОСЛИ ТРАКТОРЧИ-МАШИНИСТ ВА 3-КЛАСС АВТОМОБИЛЬ ҲАЙДОВЧИСИ. **Ўқиш муддати — 3 йил.** III-КЛАССЛИ ТРАКТОРЧИ-МАШИНИСТЛАР. **Ўқиш муддати—1 йил.** НАСОС ҚУРИЛМАЛАРИНИНГ МАШИНИСТИ. **Ўқиш муддати — 6 ой.** БУЛЬДОЗЕР, ГРЕЙДЕР, СКРЕЙПЕРЛАРНИНГ МАШИНИСТЛАРИ. **Ўқиш муддати 2 йилдан 3 йилгача.** ЭКСКАВАТОР МАШИНИСТЛАРИ. **Ўқиш муддати — 1 йил.** 3-КЛАСС АВТОМОБИЛЬ ҲАЙДОВЧИЛАРИ. **Ўқиш муддати — 1 йил.** МЕЛИОРАЦИЯ ИШЛАРИ БЎЙИЧА МЕХАНИЗАТОРЛАР. **Ўқиш муддати — 3 йил.**

Ўқиш муддати 3 йиллик группаларга 8-синфни битирган йигит-қизлар қабул қилинади. Улар битиргандан кейин танлаган касби бўйича ҳужжат ва ўрта махсус маълумотга эга бўлганлиги тўғрисида диплом оладилар ва олий ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинадилар. Имтиёзли диплом билан тугатганлар олий ўқув юртларига имтиҳонсиз қабул қилинади. Ўқиш муддати 1 йиллик ва 6 ойлик группаларга 10-синфни битирган 30 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади. Улар ўқишни битиргандан кейин танлаган касблари бўйича ҳужжат оладилар.

Ўқувчилар стипендия (10—20 сўм, аълочилар 50—70 сўмгача), **уч маҳал бепул иссиқ овқат, кийим-бош ва ётоқхона билан таъминланади.**

ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ 1 ИЮНДАН 30 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ КОМИССИЯСИГА ТОПШИРИШЛАРИ КЕРАК: директор номига ариза, 8—10-синфни битирганлиги ҳақида ҳужжат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, яшаш жойидан справка, 6 та 3x4 см. ҳажмида фотосурат, таржимаи ҳоли, 286-форма медицина справкаси, ҳужжатлар учун папка.

Билим юрти адреси: Ховос райони, Дружба совхози, Телефон 3-28.

СССР Транспорт қурилиш министрлиги
«ГЛАВСТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ»нинг
ЎРТА ОСИЁ МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ
«СРЕДАЗТРАНССТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ
ТОШКЕНТ ТЕХНИКА МАКТАБИГА ЎҚИШГА ЮБОРИШ УЧУН
Темир йўлларни электрлаштириш бўйича мотовозлар ва чуқур қазиш машиналарининг машинистларини тайёрлайдиган

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЭРКАКЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларни тугатганлар БАМ, Сибирь, Қозоғистон ва Ўрта Осиё темир йўлларини электрлаштириш ва қурилишида, зарбдор комсомол қурилишларида ишлаш учун юбориладилар.

КУРСЛАРГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН 18 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ

Бошқа шаҳарликларга техника мактаби қошидаги ётоқхонадан жой берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Техника мактабини тугатганларга ВК-1 машинистлари (4-разрядли) малакаси берилади.

ИШЧИЛАР ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР УЧУН БЕЛГИЛАНГАН ҲАММА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Венгерский кўчаси, 29«а»-уй (66, 85-автобусларнинг «Мактаб» бекати); Тошкент шаҳри, Глинка кўчаси, 11-уй, «Средазтрансстрой» трестининг техника мактаби (9, 11, 24-трамвайларнинг, «Киров номли боғ» бекати).

ЎЗБЕК ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИДА
1 мартдан бошлаб
умумий таълим мактабларининг 3 ва 6-синфларида ўқийдиган ва билим юртига кириш истагида бўлган болалар учун

КЎРИК-КОНСУЛЬТАЦИЯЛАР ЎТКАЗАДИ

Билим юрти опера ва балет театрлари учун балет артистларини, музикали комедия, халқ рақс ансамбли, эстрада артистларини тайёрлайди.

Ўқиш муддати: классик рақс бўлимида — 8 йил, халқ рақси бўлимида — 5 йил.

Справкалар олиш ва рўйхатга ёзилиш учун телефон: 56-33-27, ҳар куни соат 12.00 дан 18.00 гача, шанба куни соат 10.00 дан 15.00 гача мурожаат қилиш мумкин.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 31-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/II да **Корсар,** 1/III да **Аида,** 2/III да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/II да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/II да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 1/III да **Чоллар ва кампирлар,** 2/III да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/II да **Бадбашара ёҳуд Эзоп,** 1/III да **Ишқ қурбонлари,** 2/III да **Биринчи бўса** (12.00, 16.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва катта цирки артистларининг гастроллари** (19.30).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 33-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-28, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-43; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01827. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Б. — 51. 7